

ROMANOS

Pabloou Romapienag hēsap p'ã deepäitarr

Chi p'ätarr. Mlag carta jöoi Pabloouta p'äjim. Hajap Biblia estudiejem k'λλn hiek Corinto p'öbör hee simuata p'äjim haajem, Romapienag deepäaig (1:7,15). Ham hiek hīchab hλλi hāb Febe haajerr gauu k'äijā deepäijim haajem (16:1-2). Mag deepäaiwai chi Pablo hag'ta Roma maba sējim. Maagwai Roma p'öbör hee hāk'a nλm k'λλn narr haawai mak'λλnagta deepäijim haajem, ham hoon mam k'öchaaga haajerr haawai (1:10-11).

Roma p'öbör hee chi hāk'a narr k'λλn chan judionaan happai k'aba judionaan k'abam k'λλnpata t'λnaajim haajem. Warrcharan chi hiek'an judionaanauta harrjim haajem; mamλ magtarrta judionaan k'abam k'λλnauta hāk'a p'öbaadēwi jürr hewag pawī hamachta chi nacha hāk'a narr k'λλn k'äijā k'apanaacha hap'öbaadējim hanaabā.

K'an jawaag hajī. Pabloou Romapienag mlag carta deepäitarran hamagjā hīchab Hēwandamau maach peerdλ haaujem hiekta hajap'a k'ap hamk'iir jaaupāaig hajim (1:3-4,16-17).

Pablo hiek maachin “t'umaam k'λλnta maach pekau gaaimua maachdēupai Hēwandamag maach hisegpi nλmjö hi warpta wēnλrrλm” haajem. “Mag hi warpta wēnλrrab mama, Hēwandam t'umaam k'λλn dāi hajap'a k'itaawai, mag maachdēu nem hajap'a wau nλm paarjā k'aba, hich garmuata mag maach hich dāi hiekk'ör pöm narrjā higba, Jesucristo gaaimua maach pekau chugpaawi hiekk'ör chuk'u sīi hich dāi dau parii hapiejem” hanλm k'ap hamk'iirta Pabloou mlag libro p'äjim (3:23-24).

Pabloou hīchab dawaa k'ap'λ hapī sim, mlag maach peerdλajem hiek t'umaam k'λλn hat'eemk'a sim (9:1-11:36). “Har t'um maach Pörögta hamach dau haug k'augpi jēeu nλm k'λλnan hλu peerdλtk'aju” ha siewai (10:13), judio k'aba hawiajä judiojö peerdλju.

Salud

1 ¹Romapien, maach hāba Cristo hiek hāk'a nλm gaaimua k'odk'a t'λnλm k'λλn, çjägpai nλ keena?

Mλλn Pabloou, Jesucristo chog. Muata pārag mlag hēsap p'ã deepäi chirλm. Hich Jesucristoouta mλ jar haujim, jāga Hēwandamau maach peerdλ haaujē ha jaaudem k'amk'iir. ²Mag hich Hēwandamau jāga maach peerdλ hauju ha sim hiek'an jöoingarwe hich hiek jaumienag p'äpitarr hiekpai. ³Wajapcharan mag

hiek'an Hēwandamau hich Chaai higwiata mag p'āpijim, maach Pör Jesucristo higwia. Maach mag heegarm k'ΛΛn dāi hāba siēcheegpain, rey David k'ararr chaain hewagam k'ΛΛn heeta sīi parhoobam k'ΛΛnjö t'aabachëjim. ⁴Mama mag hamau hi t'ootarrta deeu hīu p'iidatarr gaaimua, maimua Hēwandam Hak'aar hi dāi siējeewai hag jua t'eegau hōor hajaug paajem gaaimua, hichta Hēwandam Hiewaa chi jua t'ierrk'a sierramjā hōrag k'ap hapiejem.

⁵Mag Jesucristoouta hāu mΛ jar hauwia hi hiek jaaujemk'a chitam, mag hi hiek jaau chitam gaaimua meupierram k'ΛΛnau hirigta hadaraa hamach peerdΛpinaa hi hipierraa hamk'iir. ⁶Mag meupierram k'ΛΛn ha chiram haig, muan pāarpata jaau chiram, pāarjā hich Jesucristoouta hich dēnk'a hautarr haawai. ⁷Mag pāar Romapienjā Hēwandamau jāsene haajem k'ΛΛn haawai pāragta mag hēsap p'ā deepāi chiram, pāarjā hi hōor haawai. Muan maach Haai Hēwandamagjā jēeunaa maach Pör Jesucristoogjā pāar kōit jēeu chirajem, pāar hāu heeg hoonaa pāar k'ōinaa p'ē wai wēnΛrramk'iir.

Pabloou Romapien hoon mam k'ōchk'ajerr

⁸Keena, deeu nem jaaju nawe pārag jaauk'im: Muan Jesucristo gaaimua hich mag Hēwandamagta hāu hajim ha chirajem, pāachdēu hāk'atarr hiekta hagt'a hogdΛba durrum higwia deeu durram magwe pāar hēugar hōrau wajap'a hig hiyāΛ haajem paar. ⁹Muan hāba Hēwandam Hiewaa maach peerdΛ haajem hiek warag hōrag k'ap'Λ hapijuuta hēk'a chirajem. Magua, hich Hēwandamaujā k'ap'Λ sim, mua hichig jēeupierr chadcha pāar kōit jēuejim. ¹⁰Mag nam dāi hichab nawe pāar hoom k'ōchag chirajeewai hirig jēeu chirajem, pāar hoon mach pāimk'iir, majā hichdēu mag k'ōsi chiram k'ai mama. ¹¹Mag pāar dāi k'iircha hoom k'ōchag chiramΛn, pāachdēu hāk'atarr hiek gaaita warag hubΛ paauk'amamk'iirau. Pari magamk'iiran, machdēu pārag Hēwandam hiek jaau chitam gaaimua hich Hēwandam Hak'aragta pāar dāi hichdēu k'ōsimjō hapim k'ōsi chiram. ¹²Mama wajapcharan mag pāachpaita mua jaau chitam gaaimua hubΛ k'aba, hagdaujō maach t'umaam k'ΛΛnta k'iir honee hapim k'ōsi chiram, maach t'umaam k'ΛΛnau hābam hiekpaita hāk'a naawai.

¹³Cristo gaaimua k'odamnaam, mua pārag k'ap'Λ hapim k'ōsi chiramΛn, biek k'apan machdēu pāar hoon majujū haajemΛu; pari magamjā hagt'a pōd maba chiram. Mama hāuta pāar haar bark'iin, deeu durr maawai haajemjō, muan pāar heejā hōor k'apanaam k'ΛΛnagta warag Hēwandam hiek hāk'apim k'ōsi chiram. ¹⁴Mama hagt'a mag k'apanaam k'ΛΛnau hāk'aba haawai dēbpaarta paraa chiramjō Cristo dāi mΛ chigaa chirajem, t'umaam k'ΛΛnag hich hiek jaauk'iir mΛ jar hautarrta hāaur k'ΛΛnagpai jaau chiraawai. Mua jaaju haai chiram chi t'et'emnaanag, bāarjā serbiiba k'it'ēem k'ΛΛnag, k'iirjug k'augk'am k'ΛΛnag, k'iirjug meraa k'it'ēem k'ΛΛnag, t'umaam k'ΛΛnagta jaaju haai chiram. ¹⁵Maguata chadcha pāar jam Roma p'ōbör hee naajem k'ΛΛnagjā maach peerdΛajem hiek jaauk'ōchag chiram.

Jāga haajē maach peerdΛajem hiek hĀk'aawai

¹⁶Mag Hēwandamau maach peerdΛ haaujem hiek hūrwia hĀk'a nΛm gaaimuata t'um chi mag hĀk'a nΛm k'ΛΛnan hichdēu peerdΛ haaujeewai mΛ chan hi hiek jawaag bĀrjā chigaa haa k'augba chitΛm. Hiin chadcha nacharan judionaan heepaita jaaujeejim. Magtarrta hīs hewag pawia durr chaur judionaan k'abam k'ΛΛnagpa jaaujem, hamjā haggjō peerdΛtk'amk'īir. ¹⁷Mag maach peerdΛajem hiek hĀk'aawaipaita Hēwandamau maach chi hĀk'a nΛm k'ΛΛn pekau chuk'u hapāijem, warrjā hich magta pekau chuk'u narrjō. Hichdēu magju higwia nawe hich hiek p'āpitarr gaai jaauwai:

“Har chi mΛ hiek hĀk'a nΛm gaaimua bĀrjā pekau chuk'u haajerrjō nΛm k'ΛΛnta mua hich mag mΛch dēnk'a hauju” ha sim.

(Hab. 2:4)

Jāga nΛ hōor Hēwandam hīgban k'ΛΛn

¹⁸Pari har t'um Hēwandam hōgk'aba hi dau na maach hinaam nem waunaa dich k'apeen dĀijā nem hagcha k'aba haajem k'ΛΛn gayan, ya Hēwandam k'īir machag burrimΛΛ sim, mag nem k'aigbam waum k'ōchgau hi hi chaarta hūrjōjōopaijā k'aba naawai. ¹⁹Pari Hēwandamau mag ham gaai k'īir machag meeuju ha simΛn, hichdēucha hōrag hich jua hoopi sim gaaimua hi k'ap'Λ haju haai nΛmta juau hogt'om mag k'augbamjō naawai. ²⁰Chadcha Hēwandam chan hābmuajā hooba haajem, pari hamau wajak'Λ k'īirjuk'īin, nem t'um t'ΛnΛm hirua wautarr hoowiapai, “Hāa, jāgan chadcha Hēwandam sim” haju haai nΛm. Hichdēu mag durr hompaatarr haigmua hewag pawiajā merag chuk'u sim, hichta chadcha Hēwandam haawai warrgarwejā hichpaita hich mag jua t'eeg sierrΛm. Pari mag hi jua hoo nΛmta, juau hogt'om hi higjōjōopaijā k'aba haajem. Magua pōd hamau, “Hēwandam sim k'augba naawaita mag hĀk'aba haajem” haju k'aba nΛm, ²¹chadcha Hēwandam sim k'ap'Λ nΛmta mag hĀk'aba naawai. Mag hi sim k'ap'Λ nΛmta, hi k'īrag heejā haba, ni hamach nem hig nΛm deejem paarjā hirig hĀu hajim haba sierrjēm. Magju k'āai warag hamachdēu nem parhoobam wau nΛm gaaimua, k'īirjugpata hār t'ΛnΛmua sīi maadēu nem hīgmap'amta k'īirju sīsidΛm; wajak'Λcharan Hēwandam hiek hat'eem sīi hedaramjōta sīsidΛm. ²²Hamachdēupain hamau nem t'um k'ap'Λ nΛm haajem; pari mag k'ap'Λm hanΛmta, k'īirjug chuk'umjō warag parhoobata nem wau nΛm. ²³Mag naawaita maach hompaatarr Hēwandam hich mag t'ōojā k'augba sierrΛmagta jēebanaa warag nem parhoobam nem hamachdēupai wau nΛmΛgta jēeujem. Sīi maach dajēk'u k'it'ēem k'īirk'a waunaa, nem hichpan k'īirk'a waunaa, nemchaain bĀ jayapamjōm waunaa, wa sī jēbjā gaai jāau jēedΛ sierrjēmjōo k'āijā waunaa magΛmagta jēeujem, magΛmta hamach hēwandam hawia.

²⁴Pari hamach mag t'ΛnΛm gaaimua Hēwandamau warag hamag hoobamjō hapĀiwiā hamach t'āar hee nem k'aigba wauju k'īirju sīsidΛmta warag hΛdΛraa hamag waupi sim. Mag, hamach wir haigpai chik'am hōor

dāijā sīi parhooba t'ʌnʌm gaaimua, maach chi bigaaum k'ʌnta chigaa haajem. ²⁵Mag nʌm dāi hamau hamach garmua maach Hēwandam chaarta hisegnaa jūr nem parhoobamʌgta hee t'ʌnʌm. Hich chi nem t'um hompaatarragta jēeju haai nʌmta, hirigta jēeuba, sīi hirua nem waumarragta jēe nʌm. ²⁶Hamach mag nʌm gaaimuata Hēwandamau warag hamag hoobamjō sīi nem maach hinaamjō sīsidʌmta warag hʌdʌraa hamag waupi sim. Magp'ōbaadeewai chará chi hʌʌinaujā sīi hamach hʌʌin hap'ata hamachdēu ham haig hemk'oooin dāimjō t'ʌnʌm. ²⁷Maagwai chi hemk'ooinjā hich hagjō warag hʌʌinjā higba, hamach hemk'oooin hap'ata hʌʌin dāimjō ham k'ōchk'a t'ʌnʌmua maach chi bigaaum k'ʌnpatata chigaa hapiejem, mag hamachdēu waum haig maach hinaamjō nem wau nʌmua. Mamʌ ham jāg nʌm paar chan Hēwandamau ham gaai jua t'ūu deebam.

²⁸Hamau hamach garmuata Hēwandam higba naawai hich Hēwandamaujā hamag hoobamjō hap'liwia sīi parhoobam k'īirjug maadēu higmap'amta warag hʌdʌraa hamag k'īirjupi sim, magbaawai parhoobam nem wauju k'abamta hamach k'ōchagpierr waumk'īir. ²⁹Maguata sīi wir haig dich k'apeen dāijā nem hagcha haba, parhoobata t'ʌnʌm: dich hōor k'abam dāi k'apese, nem k'aigbamjā t'umta waum k'ōsi, chik'am nemjā dich dēn hapim k'ōsi, nem k'aibag, chik'amnau nem wai nʌm hoowia hagjō paarpam k'ōsi, juaujā chik'am t'ōo, chik'am dāi k'ujʌʌnem, sēunem, chik'am k'aibag waaunem, ³⁰chik'am jaaunem, chik'am k'īirchajā hiek'aanem, Hēwandamjā k'ōchk'aba, chik'am serbiibag p'eenem, hamachdēupai hamach t'ō hiek'aanemnaa sīi nem hatcharag, chik'am k'aibag wauju k'īirjuanem, chaainjā dēnnaanau hiek'aawai hamachig k'abamjō hipierrajā k'aba, ³¹Hēwandam hiek hat'eejā jāg k'īichag, hamach hiek'atarrjā chadcha hagjō haba, dich k'apeenjā k'a k'ōchk'aba, k'īir haubaadēmjā k'īir t'ūa chʌʌunaa dich k'apeenjā dau haug k'augbata t'ʌnʌm. ³²Mag t'ʌnʌmʌn, hamach mag nʌm paar jerrba Hēwandamau k'īmie durr hamach bark'ʌʌiju k'ap'ʌ nʌmta mag t'ʌnʌm. Pari magʌmta warag hamach jua pʌaba, parhooba nem waunaa bigaaum k'ʌnau hamach dēnjō wauwajjā magta k'ōsi t'ʌnʌm.

Hēwandamau k'aigbam k'ʌn dāi hichdēu hampier haju

2 ¹Pari hābmua k'āijā, hī chan magba chirʌm haju. Mamʌ pua chadcha mag k'īirju chirʌm k'ai, hōor wajaip'am hawijā, mʌ hiek hūrbá pʌʌg jaauk'im: Pua chik'amnaan jaauwai pʌchpaita dāi wir haig jaau sīebahab, hamau nem wau nʌmta pʌchdēujā dāi waujeewai. Magua pua pōd, “Mʌ chan Hēwandam dau na k'aibag chuk'u chirʌm” haju k'aba sim. ²Pari maadēu k'ap'ʌ nʌm, Hēwandamau hōor dāi hamachdēu nem waujempier haajem. Magua maadēu k'ap'ʌ nʌm, magʌm nem k'aigbam waujem k'ʌnʌn hirua hamach k'īircha jaaunaa hich jua machag hāwatab k'aba hāwatpiju. ³Pari pʌ, chik'am higwia jāan mag sierrʌm haajemta, pʌchdēujā hamau nem waujem k'īir hich hagjō wauba haajeb. Mag simta, ¿pua k'īirjuawai pʌchta Hēwandam jua heemua peerdʌju ha chirʌ? Pʌ chan peerdʌbam. ⁴Chadcha Hēwandamau warre pʌ gaai mas deeba haajem.

Pari mag p'ach chig haba haajeewaijã, puan p'ach waja'p'a siewaita mag p'ach chig haba haajempii sim. Pari pua k'augba sim, mag hirua h'lu p' dichba haajem'lan, p'ach k'aibag hisegwia hich j'armk'iirta mag p'ach chigã haba s'ii warag hoobamjöö haajem. ⁵Pari Hëwandamau mag p'ach hig simta, p'ach j'ag t'eeg gaaimua p'ach garmuata hi higjã higba, s'ii warag hichdëu h'oor hi hagk'am hed hamachdëu nem k'aigba waujerrpierr hamach k'iircha jaaunaa ham gaai jua k'l'aba deejü hedta p'ach gaai mas hamk'iir hich k'iir machag s'ii h'awat p'iepi simjö sim.

⁶Mag hedta dich nem waujerrpierr hagdaujö hichdëu k'ap maach d'li haju. ⁷Har h'agt'ar h'öbërwia b'larjã meebe hich mag waja'p'a wën'araju k'iirju nam d'li Hëwandamagta hamach t'ö hiy'la hapim k'öchgau warag nem waja'p'am happai waju hëk'ajem k'lanan, hirua hich dënk'a hauju, hich mag hich d'li wën'arramk'iir. ⁸Pari har hi higar k'abanaa warag nem k'aigbamta waum k'öchka'ajem k'lan d'lin, k'iir machag t'lan'umua warre ham gaai jua k'l'abata hirua deejü. ⁹Magbaadeewai judionaan mag nem k'aigba waujem k'lan'anta waja'p' dau haug waup'öbaadëm d'li h'ök'iirjug p'öoma hajurau. Pari waja'p'charan hamach happaijã k'aba, judionaan k'abam k'lan'anjã nem k'aigbam waujem k'lanan, t'umta h'ichab hich hagjö haju. ¹⁰Mam' magju k'äai judionaan har nem waja'p'am waujem k'lanan h'agt'arjã hich d'li waja'p'ata wën'arap'ijü. Mag nam d'li h'ichab hichdëuta ham t'ö hiek'anana k'öinaa hich d'li p'ë wai naraju. Pari hirua magjujã judionaan d'lipai k'aba, t'um judionaan k'abam k'lan hawiajã nem waja'p'a waujerr k'lan d'lin hich hagjö haju. ¹¹Hirua mag h'aur k'lan'paita daupiinaa hiwiir h'abam k'lan k'a hisëe k'aba haajeewai judionaan hawiajã chi k'aigba nam k'lanan, judionaan k'abam k'lan d'li k'aibag h'aba t'lanam, Hëwandamau hoowai.

¹²Judionaan k'abam k'lan'au chadcha judionaan dënjö Moiseeu ley p'ã p'atarr chuk'u nam. Mag chuk'u naawai mag ley gayam hiek k'augba pekau waujerr k'lan'ag Hëwandamau mag hiek higbaju. Pari hichiita hamjã hok'ooob k'aba hok'ooju, hamach pekau gaaimua. Mam' mag Moiseeu ley p'ã p'arr wai naawai hag gayam hiek k'ap'la namta pekau waujerr k'lan'agan chadau, hag gaai jaau simjö hipierraa k'aba harr gaaimuata Hëwandamau hamag hag hiek h'ëud'awi warre ham dau hap'la hajuã jaaju. ¹³Waja'p'charan mag ley gayam hiek k'aug chirawiajã hag hipierraa k'abam chan Hëwandam na wajaug chuk'u sim. Magarrau h'urwia hag hipierraa sim'lan chadau hich Hëwandamaujã waja'p'a sim ha sim. ¹⁴Pari j'ag judionaan k'abam k'lan'au Moisés ley chuk'u namta, s'ii hamach k'iirjug heemuapai hag gaai jaau simjö nem wauwai, merak chuk'u sim hamachdëujã k'ap'la nam, k'ani waju haai na wa waubaju haai na. Mag nam haig maata hamachigan ham leiu. ¹⁵Maguata mag nem waja'p'a wauwai, mag leita hamach k'iirjug hee wai namjö haajem. Mag naawai, k'ar nem waja'p'a wauwai wa k'aigba wauwaijã, maguata hamag jajaauk'amjö haajem, h'lu s' wa k'aigba s'. Mag hamach k'iirjug heepai j'aga wën'araju haai na ha k'ap'la naawaita, maach hi hagk'am hedjã Hëwandamau Moisés ley higba, hamachdëu k'ap'la haajerraupaita h'oor dënjö warag ham k'aibag waumjö haju wa ham köit hiek'amjö haju. ¹⁶Maigta mua mag maach peerd'ajem hiek jaauwai jaaujemjö,

chadcha Hēwandamau hich Hiēwaa Jesucristoogta hōrau meraa nem waunaa hamach hōdegpai k'aigba k'īirjuajerrjā dawaa hamag jaaujiju.

Jāga nλ judionaan Moisés ley wai nλm k'λλn

¹⁷Mua jūrr judionaanag magk'im, mλ hiek hūrbat: Pāar hiek mag pāarta judionaan haawai Moiseeu ley p'ā pλarr hλark'a nλmuata pāach peerdλju hanaabma. Magnaa, pāar meeunta hich Hēwandam hōor haawai, hichiita peerdλju hawi pāachdēupai pāach t'ōojem. ¹⁸Pāachdēuta hirua nem waupim k'ōsimjā k'ap'λnaa mag ley gaai jaau simjō k'anta wauju haai nλ wa wauju k'aba nλ ha k'ap'λ nλm haajem. ¹⁹Pāar hiek mag pāachdēupaita mag ley k'augbam gaaimua dau k'īsumjō nλm k'λλnjā jaau harrnaa sīi k'īchag heemjō wēnλrrλm k'λλn bλjā wλpλijū haai nλm haajem. ²⁰Wajapcharan pāachdēuta k'augbam k'λλnag jaau k'augnaa k'īirjug meraapaim k'λλnagjā jaau k'aug nλm haajem, mag ley gaai chadam hiek p'ā wai naawai pāachdēuta nem t'um k'ap'λ nλm hawi. ²¹Ma chadcha magju haaima. Pari pāachdēu chik'amnag mag jaau nλmta, k'an jāgwi pāachdēu jaaujemjō haba haajerramma. Pāachdēun hōrag nem jīgk'apiba jaaujemta, jāgwi pāachdēun chadcha jīgk'aaajerramma. ²²Pāachdēun pāach k'apeenag chik'am hλλinjā waupiba jaaujemta, jāgwi pāachdēujā chik'am hλλin waaujerramma. Pārau k'ōchk'aba haajem, hōrau hamach juau nem waunaa maata hamach hēwandam hawi hagλg jēeu nλm hoowai. Hamau mag nλm haig chadcha k'aigba sim; pari pāachdēu mag nλmta, jāgwi pārau hamau hamach hēwandamag jēuejem deg nem wajap'am wai sīsidλmjā jīgk'aaajē. ¿Mag nλmjā pekau k'abá? ²³Pāachdēupain pāachdēuta mag ley gaai chadam hiek p'ā wai nλm hawi, haata wounjō t'ōojerram. Pari mag hiek'a nλmta, hag gaai jaau simjō k'aba, Hēwandam hichaaaur nem wau nλm gaaimua jūrr bigaaum k'λλnag Hēwandam hēugarta k'aigba hiek'apiejem. ²⁴Pāachdēu jāgju k'apta hich Hēwandamaucha pāar jōoin higwia hich hiek p'āpitarr gaai, “Pāach gaaimuata har chi mλ hiek hλk'aba nλm k'λλnaun warag mλ hēugarta k'aigba hiek'aaajem” ha jaubajieb.

²⁵Wajapcharan magta sim: Chadcha har Moiseeu ley p'ā pλarr hiek wajap'a hλark'a simλgan mehēu p'λλrbich nλmjā hλu sim. Pari mag p'λλrbich wai simjā mag ley hλark'aba sim chan, parta mag p'λλrbich nλmua Hēwandam hōork'a nλm hag dauchach hich gaai wai sim. ²⁶Pari magba mag mehēu p'λλrbichba ni judiojā k'aba simuata mag ley gaai jaau sim wajap'a hλark'a simλn, magan mehēu p'λλrbichba sīewiajā, maata Hēwandamagan p'λλrbich simjō sim, hich dau na wajap'a sīewai. ²⁷Magua, Hēwandamau maach hi hagk'am hedjā chi mag ley gaai jaau sim hipierraa simuata, pāar dēnjō mag chi dauchach hich mor gaai chuk'u hawiajā, hich garmua pāar jaauwīmλcha jaauju, pārau pāachta Hēwandam hōor hawia hirua jaautarr dauchachjā pāach mor gaai wai nλmta mag hi ley p'ā wai nλm gaai jaau sim hipierraaajā k'aba narr haawai. ²⁸Pārau k'augba nλh, judiok'a nλm chan sīi maach dēnnaan judionaan haawai hōor dak'īir dich jōoin hi pλaba wēnλrrλm k'aba, ni sīi Hēwandam dēnk'a nλm k'λλn dauchach wai chirλm hanλmjā k'abam. ²⁹Judío chaar habarmλn, sīi dich morta

dauchachpiju k'āai, Hēwandam dau na t'āar wajaɸ'a nɒmɒu. Mag nɒm haiguin chadau sīi judionaan hi hɒɒrk'a nɒmua k'aba, hich Hēwandam Hak'arauta mag maach t'āar wajaug hapi sim. Magta t'āar wajaɸ'a nɒmɒn chadau, dichjöpaim k'ɒɒnau k'aba, hich Hēwandamauta chadcha maach hɒu wēnɒɒɒam haju.

3 ¹Pari mag nɒmta hābmua k'āijā, “K'an gaaimua magan maar judionaanta judionaan k'abam k'ɒɒn k'āaijā Hēwandam dau na hɒucha nɒmma” wa “K'an wajaug sī, mag p'ɒɒrbich nɒmua dich mor gaai dauchach nɒm” hak'iin, ²jaaju pōoma t'ɒɒm. Pari chadcha maachta deum k'ɒɒn k'āaijā hɒucha nɒmɒn, maach meeunagta hich Jōoiraujā t'umaam k'ɒɒn hat'ee hich hiek p'ā deetarr gaaimuau. ³Pari magtarrta, çjāg hāaur k'ɒɒnau hɒk'amap'amjō nɒmjāma? çPārau k'iirjuawai ham mag nɒm gaaimua hich Jōoirau haju haajerrjā chadcha magba sīi hich mag k'iir hok'ooju k'ai? ⁴Magju habá. T'umaam k'ɒɒn nem sēunem hawiajā hich Hēwandam chan sēu chuk'u sierraawai hichin hiin nem hagchata jaajem. Maach k'aibag jawaagjā hich mag sierrɒm higwi jōoi David k'ararrau Hēwandam hiek gaai magjim:

“Pua hōor k'aibag jaauwajjā hamau, ‘Puan nem hagchata jaaubarm’ haju.

Chad k'abam nem hōrau pɒch gaai t'ɒawajjā pɒchdēuta ganab k'aba ganju” ha p'ājim, “pɒchta hagpierraa chitaawai.”

(Sal. 51:4)

⁵Pari mag maach k'aigba nɒm gaaimuata warag Hēwandam maachjō k'aba hagpierraa sierrɒmjā maadēu k'ap'ɒ nɒm k'ai, magan çjāgáwa? Sīi parhoobam k'ɒɒnau k'iirjuajemjō k'iirjuk'iin, magan Hēwandamau pōd hōor hamach pekau gaaimua dau hap'ɒɒ hapiju k'aba sim haju haai nɒm, mag pekau gaaimuata hich hagpierraa chitɒmjā wajaɸ'a k'augpiejeewai. ⁶Pari ma chad k'abam. Mag hak'iin magan Hēwandaman hagchajā k'aba parhoobata nem wau sierrɒm hak'am. Hēwandam hichpa magta sierrɒm hak'iin, jāga hichdēu maach hi hagk'am hedjā pāar k'aigba naajim wa hɒu wēnɒɒɒajim k'āijā haju maachig.

⁷Wa magba hābmua k'āijā pɒaba, “Pari mag mɒch k'aibag chirɒm gaaimua jūrr mua hōrag Hēwandamau hōor dāi hagpierraa nem waajem higwia hi wajaugta p'ēpi chirɒmjō chirɒmta, jāga magɒm gaaimua Hēwandamau mɒ dau hap'ɒɒ hapibarju” haju. ⁸Pari mag hamau jaau nɒmjō mag k'aigba nɒm gaaimua hi wajaugta p'ēpimjō nɒm k'ai, jāgwi warag nem k'aigbamta waju k'aba nɒ, magɒm gaaimua jūrr hich mag hi wajaugta p'ēmkiir. Chi mag nɒm k'ɒɒnaun hamachdēu mag k'iirju nɒm gaaimuata hōrag jaauwajjā, muan magta jaau chitɒm haajem, magɒm gaaimua mɒ hēugar sēuk'a nem hīgk'am k'ōchgau. Pari chi mag nɒm k'ɒɒnan, Hēwandam dāi k'ujɒɒ nɒmjō nɒm gaaimua, hi jua machag hāwatab k'aba hāwatju.

Maachin t'um pekaupanau

⁹Magan çmaachin jāgata nɒmma? çMaach chi judionaanta judionaan k'abam k'ɒɒn k'āaijā Hēwandam na wajaɸa nɒ? Magjā k'abam.

Maachin, chaig mλchdëu jaau chirarrjö, judionaan k'abam k'ΛΛn dλi hāba judionaan hawiajā t'um pekaupanau, Hēwandam hiek p'ā sim gaai jaau simjö. ¹⁰Mag hi hiek p'ā sim gaai jaauwai,

“Hēwandam dau na wajak'am k'ΛΛn chan hābjā chuk'um” ha sim.

¹¹ “Hēwandamau wajak'a wēnλrrapi simjö chan hābmuajā hi dēnjö k'īirjuba sim; hābmuajā hi higmap'amjöta sim.

¹² T'umaam k'ΛΛnauta hi haar baarjem k'Λd hisegnaa k'Λd k'aibag garta wēt t'ΛnΛm.

T'umaam k'ΛΛnta warag hār t'ΛnΛisim; hi dau na wajak'am k'ΛΛn chan hābjā chuk'um” ha sim.

(Sal. 14:1-3; 53:1-3)

¹³ “JāgΛm k'ΛΛnan sīi chik'am hēugar k'aigba hiek'aagpaita sīsidΛm. Sēuk'a nem jaunem sīsidΛm” ha sim.

(Sal. 5:9)

“Par hiek'aupai chik'am t'öojem hak'iin, jāgΛm k'ΛΛnaun nemk'ierr dēnjö hōor dajēk haju” ha sim.

(Sal. 140:3)

¹⁴ “Ham hiin, sīi chik'am t'öp hiek'aagpaita sīsidΛm gaaimua hihasimjöta sīsidΛm” ha sim.

(Sal. 10:13)

¹⁵ “Sīi bΛΛr habarm gaaimua chik'am t'öojuuta k'īirju sīsidΛm;

¹⁶ hamach wēnλrrampierr sīi hōor dau hap'ΛΛ hapijuuta hēk'aaajerram.

¹⁷ Hamach mag nΛm gaaimua bΛΛrjā k'ōinaa wēnλrraju k'augba nΛm” ha sim.

(Is. 59:7-8)

¹⁸ “Hēwandam hōk'ö haju k'īirjug chan bΛΛrjā k'īir hee paba haajerram” ha sim.

(Sal. 36:1)

Magta p'ā sim hich Hēwandam hiek gaai.

¹⁹ ChamΛg Hēwandam ley gayam mua jaaubarm chan hoob pārau sīi hāba judionaan k'abam k'ΛΛn hat'eepaita mag jaau chirΛm hamiet. Maadëu k'ap'Λ nΛm, mΛg hiek'an maach judionaan hat'eepata mag p'āpijim, maagwai Hēwandamau mΛg durr hi hagk'am hedjā t'umaam k'ΛΛn hamach k'aigba narr k'ap, Hēwandamau hamach k'aibag wauju jaaubarm hūurwaijā sīi k'īu hi hiek hūrmk'īir. ²⁰Chi lein sīi maach pekau pöm k'it'ëem k'ap hapiegpaita hich Hēwandamau p'āpitarr haawai mag hΛΛrk'a narr gaaimuapai chan pöd Hēwandamau maachig, “Pāar pekau chuk'u naawai mΛ dāijā hiekk'ōr chuk'u nΛm” habaju.

Jāga Hēwandamau maach kulp chuk'u hapāijē

21-22 Pari hīs jūr Hēwandamau maachig k'ap hapi sim, jāga mag hi dāi hiekk'ōr pōm nāmjō narrra pekau chuk'u harr k'ΛΛnjō nāisí. Chadcha warrgarwejā hichdēu ley p'āpitarr gaai jaaunaa sīi hich hi jaaumienagjā hichdēu magju hich mag jaaupiejeejim. Pari magjujā mag ley hΛΛrk'a nām gaaimua k'abam hajim. Hīs mag pekau chuk'u harrjō nāmΛn, Jesucristo hiek t'āraucha hġk'a nām gaaimuata, judío wa judío k'aba hawiajā, Hēwandamau t'um mag pekau chuk'u narrrjō p'ē wai sim. Mag Cristo k'urau k'aba hak'iin chan ni hābjā peerΔabam; 23 t'umaam k'ΛΛnta hamach pekau gaaimua hamachdēupai Hēwandamag hamach hisegpi nāmjō hi warpta wēnΛrram, hichdēu waupim k'ōsim waujōjōopajjā k'aba. 24 Mag Hēwandam warpta wēnΛrramjō naab mamΛ, hí t'umaam k'ΛΛn dāi wājap'a k'itaawai mag dichdēu nem hajap'a wau nām paarjā k'aba, hich garmuata mag maach hi dāi hiekk'ōr pōm narrrjā higba, Jesucristo gaaimua maach pekau chugpaawia hiekk'ōr chuk'u sīi hich dāi dau parii hapiejem. 25 Warrgarwe hichdēu hōor peerΔΛ haaujeewai chadcha hōor pekau wau nāmjā hoobamjōta ham haaujeejim, hich Hiwaa p'āi nām hora. Pari hīs ya Hēwandamau mag Jesucristota hōor kōit t'ōmk'iir pāibarmua maachig k'ap'Λ hapi sim, chadcha warrgarm k'ΛΛnjā hauju haai sējim. Pari mag hauju hayaa hapiegan Cristo meewia hich bag hārbarmua hichta hōor pekau chugpaajem k'apijim, hich Hēwandamau. 26 Mag, warrgar haajerrjō hīsja chi Jesús hiek hġk'a nām k'ΛΛn chan ya tag kulp chuk'u nām haju haai sim Hēwandamau, chadcha ham k'aibag paarjā Jesuu hΛΔΛraa hich t'ōopitarr haawai.

27 Mag k'ai magan Moiseeu ley p'ā pΛarr hΛΛrk'a nāmuaata kulp chuk'u nām hawia pōd dich t'ōju k'aba nām. Hēwandamau mag maach kulp chuk'u hap'āi simΛn, mag ley hΛΛrk'a nāmua k'aba, hāba Jesús hiek t'āraucha hġk'a nām gaaimuata mag maach kulp chuk'u hap'āi sim. 28 Wājapcharan maan magta sim: Hēwandamaun Jesús hiek t'āraucha hġk'a nām k'ΛΛnta ya tag kulp chuk'u nām ha jaaujem. Hirua mag sīi ley gaai jaa sim hiekta hōrag hΛΛrk'api jaauba sim, hich dāi hamach pekau gaaimua kulp chuk'u nām ha jawaag. 29 ¿Wa pārau k'iirjuawai Hēwandam sīi maach judionaan dēnpái, warrgarwejā maach jōoinagta hich hiek p'ā derr haawai? ¿Hí hīchab durrpierram k'ΛΛn Hēwandam k'abá? ¿Mag hiek maach jōoinag p'ā deetarrjā t'umaam k'ΛΛn hat'ee k'abajj? Chadcha hichpaita durrpierram k'ΛΛn Hēwandamma. 30 Tag Hēwandam chuk'u hāba hich happaita sierram. Hichdēupaita chadcha Jesucristo hiek hġk'aa chaar hġk'a nām k'ΛΛnan, judío wa judío k'aba hawiajā, magamjā higba t'um hāba ya bΛΛrjā kulp chuk'u narrrjō hapāaijem. 31 Magan jāgáwa. Mag maadēu hġk'aa chaar hġk'a nāisiewai, ¿mag ley maach hat'ee tag baleeba haadēp sīb? Baleeba sīsīm habá. Mag baleeba hapiju k'āai, mag hġk'aa chaar hġk'a nāmuaata warag hġrcha hi baleepi nām k'abáwa, warrgarwejā hich magta Hēwandamau hġk'api jaaujerr haawai.

Jāga Abrán Hēwandam dau na pekau chuk'u harrjō sīsijī

4 ¹Pāadē k'īirjubat, jāga warrgar maach jōoin Abrán k'ararrjā pekau chuk'u harrjō sīsijī Hēwandam dau na. ²⁻³Hēwandamau hoowai jōoi Abrán hich dau na nem wajap'a waujerr gaaimuata kulp chuk'u hap'limuan, Abranau wir haig hich t'ō hiek'aju haai sīek'am. Pari Hēwandam hiek p'ā sim gaai jaauwai, b'ārrjā chaain chuk'u n'ām hee, Hēwandamau hichig chaain k'apan hap'ijū jaautarr hiek h'āk'abaawaita Hēwandamau hi k'aibag hisegp'āiwi hi tag kulp chuk'u hap'lijim ha sim, sīi mag h'āk'atarr paarpai. Magua pōd hirua Hēwandam dau na hich t'ō hiek'aju k'aba sīejim, mag hiek'aag nem wautarrjā chuk'u harr haawai. ⁴Maadēu k'ap'ā n'ām, hōor p'idk'apiwi p'ag n'ām chan sīi par dee n'ām k'abam. Mag p'agbarm'ān hich p'idk'atarr paarta p'ag n'ām'āu, hichiita hirig p'agab k'aba p'agju haai naawai. ⁵Pari Hēwandamau hich hiek h'āk'aa chaar h'āk'a n'ām k'ā'ān pekau chugpaa n'ām chan mag k'abam. Hamau hamach higamk'īir nem wajap'a wauba haajerr hawiajā, pari hamau hāba Cristoouta chadcha hamach peerd'ā haju haai sim hawi hamach t'āraucha h'āk'am'ān chadau, mag h'āk'a n'ām gaaimuata hag najā pekau chuk'u harrjō hap'ijū. ⁶Mag, ham nem wajap'a waujerr paarrjā k'aba, sīi ham pekau Hēwandamau chuk'u harrjō habap'āim k'ā'ān honee n'ām higwiata jōoi David k'ararrujā jaaujim. ⁷Mag hirua p'ātarr hiek gaai mag sim:

“Har Hēwandamau ham k'aibag chugpaawi hamau pekau waujerrjā hīgba habarm k'ā'ānta chadcha honee n'ām.

⁸Har maach Pōr Hēwandamau hamach mag k'aigba narrjā wajap'a waup'āinaa tag mag'ām hiekjā hīgba habarm k'ā'ānta honee haju” ha p'ā sim.

(Sal. 32:1-2)

⁹Mag simta, ĩpārau k'īirjuawai, mag honee haju han'āmjā sīi judionaan mehēu p'ā'ārbich n'ām k'ā'ān hat'eepai k'ai? Wa hīchab judionaan k'abam k'ā'ān hat'eepata jaau sīwa. Chaig m'āchdēu jaau chirarrjō, mag Hēwandamau jōoi Abranjā hich mag pekau chuk'u haajerrjō wajaug paarp'lijim han'ām'ān, hichdēu t'āraucha h'āk'atarr gaaimua hajim. ¹⁰Pari wajap'a k'īirjubat. ĩJāagwaichata mag hi wajaug paarp'lijī? ĩMehēu p'ā'ārbichtarr k'ur, wa hag nawe? Hag nawe k'abajieb. ¹¹Mag p'ā'ārbich n'ām'ta chi dauchach hajim, t'āraucha h'āk'abaawai hich Hēwandamau wajaug paarp'āinaa pekau chuk'u haajerrjō hap'āi n'ām dēn. Magtarr haawai hich jōoi Abranta judionaan dēnjō mag mehēu p'ā'ārbichba naawiajā pari t'āraucha h'āk'a n'ām k'ā'ān pōrk'a sīsijim. Magta hīchab hewag pawiajā h'āk'aa chaar h'āk'a n'ām k'ā'ānan hich mag jaar haajerrjō hīsajā Hēwandamau wajaug paapāijem. ¹²Mag p'ā'ārbichbarmua hīchab hichta mag p'ā'ārbich n'ām k'ā'ān pōrk'a sīsijim, majā pari hichdēu h'āk'atarrjō h'āk'a n'ām k'ā'ān dēn mam'ā. Pari mag p'ā'ārbich wai naawiajā, hichiita Abranau hich dēn p'ā'ārbichju nawe h'āk'atarrjō, hamaujā t'ārauchata h'āk'aju haai n'ām.

**Hēwandamau hichdēu magju hatarrjō hajuun
hich hiek hāk'a nām k'ΛΛn dāita magju**

¹³Hēwandamau Abranag jaauwai, hi chaain hewagam k'ΛΛnagta hirig deēju harr durr j̄lapiju hajim. Pari hirig mag jaautarr chan mag sī Moiseeu ley werpΛarr hΛΛrk'aaajerr gaaimuajā k'aba, hich Hēwandamau hichig magtarr chadcha hāk'atarr haawaita mag deēju jaaujim. Mag hich hiek hāk'abaawai bΛΛrjā pekau chuk'u harrjō Hēwandamau hi wajaug paap̄ijim. ¹⁴Mag sī ley hΛΛrk'a nām k'ΛΛnta hirua mag wajaug paap̄aijem hak'iin, magan parta Hēwandam hiek t'āraucha hāk'aaajek'am. Mag hichdēu ley deetarr hΛΛrk'aaawaita mag maach wajaug paajem hak'iin, magan maach dāi magju ha jaautarrjā pōd magbak'am, hābmuajā pōd hag gaai jaau simjō t'um hΛΛrk'a hauba haajeewai. Magua, ley hΛΛrk'a nām gaaimuapai chan hōor peerΔbam. ¹⁵Lein warag Hēwandamau hōor gaai jua k'Λaba deēju k'ap hapiegta sim, ley paraam haigjā hichiita hōrau pōd hag gaai jaau simjō haba haajeewai. ¹⁶Magua mag Abranag jaautarrjō maach dāijā wajap'a hajuun, hi hiek chadcha hāk'a nām gaaimuapaita magju. Mag gaaimuapai haawai maach peerΔ haauwaijā hōrau k'ap'Λ haju, dichdēu nem wau nām paar k'aba, h̄lu hich garmuata maach peerΔ hau sim. Mag sī hāk'a nām gaaimuapai haawai, hewag pawiajā maach mag hāk'a nāmua Abrán chaaink'a nām k'ΛΛnauta haub k'aba hauju, Hēwandamau deēju jaautarr. ¹⁷Hirig mag hiek'atarr jaauwi hich Hēwandam hiek p'ā sim gaai, “PΛ mua chadcha hōor durrpierram k'ΛΛn haaik'apiju” ha sim. Mag hiek'atarr Hēwandamauta hōor mee sīsid harrjā p'iriutk'anaa nem chuk'u harr heejā hompaa haajem hiekta hāk'ajim Abranau.

¹⁸Hēwandamau hichig magtarr haawai, ya jōoiraa pamta chaaijā chuk'u narr hāba, Abranau chadcha hich chaai paarpaju k'ap'Λ sīsijim, hichta mag hōor pōm durrpierr t'ΛnΛisiju k'ΛΛn haaik'aju higwi, Hēwandamau hichig, “PΛ chaain k'apaana chitaju” ha jaautarrjō. ¹⁹Hirua k'ap'Λ sīejim, hichjā jōoiraanaa hi hūan Sarajā hūanaa k'itarr haawai hamach pōm wēnΛrrabajū. Pari mag jōoira sīerr hawiajā hirua k'ap'Λ sīejim, Hēwandamau hichig jaautarr haawai hich chaai chuk'u meebaju. Magua mag peer cien años sīerr hāba, Abranau hāba hag hiekta j̄lg t'ōba wai sīsijim. ²⁰Hirua mag “Mua hāk'abamjā” haba, sī Hēwandamau hichig chaai deēju hatarr chadcha paarpajuuta warag k'īirjunaa, “Puan p̄chdēu nem magju hatarrjā chadchata wau sierrΛm” haajeejim Hēwandamag, hi t'ō hiek'amamua. ²¹Hirua k'ap'Λ sīejim, chadcha Hēwandam jua t'eeg sim, hichdēu nem magju hatarr wawaag. ²²Hichdēu mag k'ap'Λ hāk'a sīerr gaaimuata, Hēwandamau hich hiek p'ātarr gaai jaau simjō pekau chuk'u harrjō hi wajaug paap̄ijim haajem.

²³Mag Abranau hāk'aa chaar hāk'atarr gaaimua Hēwandamau hi kulp chuk'u paatarr jaau nām chan hi happaijā k'aba, ²⁴hewag pawia maachjā hājō kulp chuk'u paap̄iju k'ΛΛn higwipata mag p'āpijim Hēwandamau hich hiek gaai. Wajapcharan mag maach Pōr Jesús p'iriu hautarr hag Hēwandam gaai t'āraucha hāk'aaawaita hīchab hich Hēwandamau maach

pekau chugpaawi kulp chuk'u narrjö maachjä haaujem. ²⁵Mag maach Pör Jesuuta Hëwandamau maach pekau paar hörag hΛΔraa t'öopijim, mag t'öotarrta deeu p'iriu hat'amua maach pekau chugpaapääig.

Jäga nΛ hīs pekau chuk'u harrjö wajaug paapäiwi

5 ¹MΛchdëu jaau chirarrjö, maachdëu t'äraucha Jesucristo hiek hΛk'a nΛm gaaimua Hëwandamau maach pekau chuk'u narrjö wajaug paapäijim. Magua ya hīsın maach hi dΛi k'öinaa nΛm maach Pör Jesucristo gaaimua. ²Hi gaaimuata hīchab Hëwandamaujā maach dΛi wajaup'a haajem, hi hiek t'äraucha hΛk'aawai. Mag nΛm gaaimua hīchab honee nΛm, hich mag wajaug sīerrΛm dΛita wënΛrraju k'īirju naawai. ³Pari mag mΛg hatag hi dΛi wënΛrraju k'īirjuwipai k'aba, mΛig heegarwe maach dau haug waauwajā hich mag honee naajem, magΛm gaaimua warag maach t'äär p'īiupiejem k'ap'Λ naawai. ⁴Maagwai mag t'äär p'īi naawai mag dau haug wau nΛmjā hāwatju k'ap'Λ hāwat nΛmta Hëwandamau hoowajā hΛu sim. Mag gaaimujā honee naajem. Mag Hëwandamau maach hΛu hoo sim k'ap'Λ naawaita warag mag hi k'īircha hoo wai wënΛrram k'öchag t'ΛnΛmjā hogdΛba haajem. ⁵Mag hi k'īircha hooju k'īirju nΛmΛn, hich Hak'ar maachig deetarrajā chadcha hichdëu maach daupii wai sim k'ap'Λ hapi sīewai hichiita hi hoob k'aba hooju k'ap'Λ nΛmΛu. ⁶Dich juapadamaupai chan pöd dich pekau heemua hōbëraagjä jua t'eeg chuk'u narrrta, mag hi hoob k'aba hooju k'ap hamk'īirta Cristo bëewia maach t'umaam k'ΛΛn kōit meechejim, magbarmua maach chi k'aigbam k'ΛΛn peerda hawaag. ⁷Pärau k'ap'Λ nΛm, chadcha t'et'e sim, sīi hābmua hΛΔraa chik'am kōit hich t'öopiju. Hich k'īrau chan, Hëwandam hiek gaai jaau simjö nem hajap'am happai waaujem kōit hawiajä, hābmujā hΛΔraa hich t'öopibaju. Tale sīi woun wajaug sim paran hābmua k'āijā hich t'öopiju; pari mag hawiajä mag nΛm hanΛm chan wajappai hūrba haajem. ⁸Pari Hëwandamau magbajim maach dΛi. Maach pekau pöm nΛm hāba, Cristo päijim maach kōit t'ömk'īir. Mag päibarmuata hirua hich garmua chadcha maach k'ösi sim k'ap hapijim. ⁹Mag, maach k'aigba narrjä higba Cristo maach kōit meetarr gaaimua ya hi dΛi kulp chuk'u naawaita, hi gaaimuata hīchab Hëwandamau maach hi hagk'am hed maach gaai hich k'īir machag meeuju harrjä hΛu maach jua k'Λap'Λijju, ya bΛΛrjä pekau chuk'u harrjö naawai. ¹⁰Warr maach pekau hee wënΛrraajeewain maachin Hëwandam dΛi hiekk'ör pömta naajim, maachdëu hi higba narr gaaimua. Pari mag Cristo maach kōit meetarr gaaimua Hëwandam dΛi maach k'öinaa hapi sim k'ai, magan hich hīiu p'iidΛtarr gaaimujā hīchab maach haub k'aba hich haar hauju, ya Hëwandam dΛi k'öinaa wënΛrraawai. ¹¹Pari mag hich haar haujupajā k'abam. Maach Pör Jesucristoou Hëwandam dΛi mag maach k'öinaa hapitarr paarjä hirig hΛu hajim hanaa hich Hëwandamta t'ö hiek'aajem, honee naawai.

Adanau hōor hok'oopitarr, jürr Jesuu peerdΛ haaujem

¹²Hich jägta hajim hīchab warrgarjā: Hich mag Jesucristo meetarr gaaimuapai maach peerdΛajemjō, hōor hābpai pekau wautarr gaaimuata hīchab t'umaam k'ΛΛnta hewag pawiajā pekau paarpagk'ajim. Mag pekau gaaimua chi nacha pekau wautarr wounjā meetarr haawai maach hewagam k'ΛΛnjā hagjō t'umaata hō deejim, t'umaam k'ΛΛnta pekau wau t'Λnaawai. ¹³Ley chuk'um haig parhooba nem wauuwaijā magΛm paar hiek'aba haajeeb mamΛ, Moiseeg Hēwandamau ley p'āpiju nawe hichiita ya chi pekaun siejim. ¹⁴Mag chi pekauta warrgurwe sierr haawai Adán sisierr haigmua k'ieβ Moisés sierr jaarjā mag pekaúata hewag pawiajā hōor t'um dajēgpi wai sisijim. Hēwandamau Adanag hich k'īrcha jaautarrta hi hichaur hawia pekau wautarrjō hewagam k'ΛΛnau chan hamachdēucha waubajierab mamΛ, hichiita hamachdēu nem wauju k'aba nΛm k'ap'Λ narrta waujim. Mag wautarr gaaimuata hamachdēujā hich Hēwandamaucha jaautarrta hichaur habarmjō pekau waujierram.

Wajapcharan mag Adanau nacha k'aigba harr gaaimuata hōor t'um dajēk nΛsierrjō, nassi pawia Cristo bēewaijā hi meebarm gaaimuata hīchab jürr hōor t'um peerdΛju haai nΛsisijim. ¹⁵MamΛ mua mag chirΛm haig chan mag Adanau pekau wautarrta hewag pawī Hēwandamau maach hat'ee hich Chaai pāitarrjō hΛu sim haba chirΛm. Nacha hich Hēwandamau woun hompaatarrau, wajapcharan Adanauma, hi hiek hūrba hi hichaur hawia pekau wautarr gaaimuata hewag pawiajā t'umaam k'ΛΛnta hō deejim. Pari mag t'umaam k'ΛΛnta k'ēch nΛm hoobaawai, Hēwandam maach dΛi wajap'a k'itaawai, jürr maachig regalo wajapcharamta sii par deebarmjō hajim, hich Hiewaa Cristo pāibarmua. Cristoou maach t'umaam k'ΛΛn hiiu haum k'ōchgau maach kōit hich t'ōopibarmua hichdēu nem wauju haai sierr hatchata waujim. ¹⁶Mag warrcha hōor hābpaimua pekau wautarr gaaimua t'umaam k'ΛΛnta Hēwandam dΛi hiekk'ōr paarpapijim. Pari mag hiekk'ōr pōm hich dΛi paarpatarrta, ham pekau pōm t'Λnarrjā higba, t'umaam k'ΛΛn kōit meemk'īir Cristo pāitarr gaaimua pekau chuk'u narrjō deeu wajaug paarāijim. ¹⁷Hiin chadcha hābpaimua mag pekau paarpatarr haigmua hich chi pekauta nem jua t'eeg sīsijim, hichdēuta hōor t'um dajēk Haag. Pari Hēwandamta hag k'āai jua t'eegcha sierraawai hagjō woun hāb mag pekau paar maach kōit hΛdΛraa hich t'ōopitarr gaaimua magΛm t'um pōdpāiwiia, hōorjā wajaug paawia pekau chuk'u harrjō hapāaijem, hajapcharan Jesucristo gaaimuama. Mag hich t'ōopitarran, mag hΛdΛraa hamach wajaug paapi nΛm k'ΛΛnta hich dēnjō nem k'aigbamjā t'um pōdpāaijem k'ΛΛnk'a wēnΛrramk'īir hajim.

¹⁸Wajapcharan jāg Adán hich happai pekau wautarr gaaimua t'umaam k'ΛΛnta Hēwandam dΛi hiekk'ōr paarpatarrjō, hīchab Jesucristoouta hich Haai hipierraa maach kōit hich t'ōopitarr gaaimua mag hiekk'ōr pōm narrjā magba harrjō hapāaijem, hich mag wēnΛrramk'īir. ¹⁹Wajapcharan

hābpai mag Hēwandam hiek hūrba hi hichaur harr gaaimua hōor pōmta pekau paarpagk'apitarrjō, hich hagjō hīchab hābmua hūu hich Haai hipierraa maach t'umaam k'ΛΛn kōit meetarr gaaimua hōor pōmta hagjō wajaug paawia pekau chuk'u narrjō nΛisiju.

²⁰Warrcha Hēwandamau ley deewain, hōrag hamach pekau wau nΛm k'ap hamk'iirta deejim. Pari magbaawai mag hamach pekau wau nΛmjā k'ap'Λ nΛmta warag hat'uuchata k'aibag hap'ōbaadēm hāba, hich Hēwandamaujā hich jāg hōor dau haug k'aug paraa k'itaawai, hīchab hamag wajaupcha k'ap'Λ hapijim, hichdēu ham peerdΛ hauju haai sim. ²¹Warr jāg pekau hōor meepieg hichta jua t'eeg hārpai sierrjō, hīsja hīchab Hēwandam jua t'eepta jūrr hag k'āaijā hārpai sim, maach Pōr Jesucristo gaaimua mag maach pekau pōm narra chugpaapāiwia jūrr hich dāita hich mag hi dēnk'a wēnΛrramk'iir.

**Pekau wawaagan maachin chi meemjō nΛm, mama
Cristo hat'ee nem wawaagan hiiu nΛm**

6 ¹Mag pekau hat'uucha wauwaita Hēwandamau maach dāi wajaupcha haajem hanaawai, magan ōwarag hich magta pekau wau wēnΛrrajupā, mag pekau wau nΛm Hēwandamau chugpaapāpāiik'ampierr chadcha hich maach dāi wajaup'a k'itam k'ap Haag? ²Mag k'abam. Jesucristo dāi naawai tag pekau waumaugau ya maach chi k'ēchamjō nΛmta, jāga mag bΛΛrjā dich k'aibag pΛaba hagt'a pekau wau wēnΛrraju haai nΛm habarju. ³Pārau k'ap'Λ nΛm, Jesucristo hiek hālk'awia maach hi t'Λr gaai pōr choowi hi dēnk'a nΛm k'ΛΛnan ya hi dāi hōor hābpaimjōta nΛm. Mag naawai tag pekau wauba Haagjā warre hi dāi hāba k'ēchtarrjōta nΛm, ōma pārau k'augba nΛ? ⁴Wajaupcharan mag maach pōr choo nΛm haig, warre Cristo dāita hābam jēbdegpai bēppāitarrjōta nΛm, tag pekau waujujā k'augba Haag. Pari mag meebarmjō harran, sīi tag warramjō nem k'aigbam wauba Haagpai k'aba, jūrr hich Cristo simjōta wēnΛrraagau. Wajaupcharan Hēwandamau hich Chaai p'iriū hautarrjō, maachjā hich hat'ee hiiu p'iidΛbarm k'ΛΛnjōta hapi sim, hāba hichdēu k'ōsimjō wēnΛrramk'iir.

⁵Mag nem k'aigbam waumaugau Cristo dāi hāba meetarrjō naawai hagjō hi dāi hāba p'iidΛbarmjōta nΛm, jūrr nem wajaup'am happaita wawaag. ⁶Magua, maadēu k'ap'Λ nΛm, warr maach Cristo dāi k'aba naawai dich k'ōchagpierr nem waju k'iirjug wai narrjā ya hich Cristoou hich dāi hāba pakuls gaai meerpbapāimjō hajim, magbarmua magΛm k'iirjug warre jua t'eeg chuk'u haadeewai tag mag pekaúgta dich k'āai hārpai hapiba hamk'iir. ⁷Chadcha maach meewai chan tag nem waujujā k'augba haadeejeewai pekaúajā maach hogdΛpāaijem, ya tag hich hipierraa habaju k'ap'Λ sīewai. Hich hagjōta sim hīchab Cristo dāi meebarmjō haawaijā: pekaúā pōd maach dāi hiek t'eeg chuk'u sim. ⁸Mag ya maach Cristo dāi k'ēchwi nΛmjō naawai maadēu k'ap'Λ nΛm, maachjā hīchab hich Cristo simjōta wēnΛrraju, pekaúgta hΛdΛΛr dich hārpapiba. ⁹Maadēu k'ap'Λ nΛm, Cristo hiiu p'iidΛtarr haawai

tag meebam; hí tag maach dajêk'um k'ΛΛnjö k'aba sîsim. ¹⁰Cristo meetarran, hõor pekau paarta meetarr haawai, chi pekau jãg hichdëu hõor dajêk haajemjã warre hich Cristo garmuata pödplijim. Pari mag meetarrta deeu hiiu p'iidΛwja sierraman, hich gaaimua jürr hõragta Hëwandam t'ö hiek'amk'irau. ¹¹Mag pãar ya Cristo hich garmua mag pekau pödplaitarr dãita naawai tag pekau waumaaugau ya chi k'ëchamjõta habat. Magarrau Cristo dãi nΛm gaaimua Hëwandam hat'ee nem wajak'a wawaagan chadau jürr k'iir hubagta habat.

¹²Pekaúg chan hoob hΛΔaraa pãach gaai hΛrpapimiet, sîi warrgar pãachdëu nem waum k'õsimpai waaujerr wawaag. ¹³Nem k'aigbam wawaag chan ni bΛchk'un hawiajã hoob pekaúgta pãach gaai hΛΔΛΛ hapimiet. Mag k'ãai Hëwandamagan chadau pãachta sîi k'ajak'am nem jua choogjemjõ hidëu pãach dãi hichdëu hampierr hapibat. Ya pãar mag nem k'aigbam wau wënΛrramaaugau, Cristo dãi hãba meewia deeu hiiu p'iidΛwi naawai, Hëwandamagta pãachdëupai warre pãach t'um t'Λsiëbaplit. ¹⁴Pãrau magta hamΛn pekau chan bΛlrjã pãar dãi hiek t'eeg chuk'u sîsiju. ¿K'an jãgwi? Pãrau sîi pãachdëu k'iirju nΛmjö Moiseeu ley p'ã pΛatarr hΛΛrk'a nΛmua k'aba, hãba Hëwandamau hich garmuata pãach pekau hee wënΛrrapimaugau hΛu pãrag k'iirjug dee siëwaima.

Hëwandam chogk'a naawai nem hagchata wauju haai nΛm

¹⁵Mag, mua Moiseeu ley p'ã pΛatarr hΛΛrk'a nΛmua k'aba hãba Hëwandam maach dãi wajak'a k'itaawaita maach peerΔ haaujem ha chirΛm haig, hãbmua k'ãijã, Hëwandamau maach chig habaju hawi, “Magan warag pekau wauju haai naabahab” haju. Pari magjã k'abam. ¹⁶Magju k'ãai wajak'a k'iirjunaata nem waubat. Pãrau pãachdëuta jaauju haai nΛm, ¿pekaúgta hΛΔΛΛ pãach hΛrpapim k'õsi nΛ, hok'oom hiek hok'oog, wa Hëwandam chogk'am k'õsita nΛ, hi hipierr nΛmua hi haar hõbëraag? Pãachdëu higbarmta pãar pörk'a sisiewai maguata pãar hich chogk'a wai sîsiju. ¹⁷Warran pãran chadcha pekau chogk'a nΛmjõta naajim, pãach k'õchagpierr nem waaujerr gaaimua. Pari hîs jürr pãar gaaimua Hëwandamagta hΛu hajim ha chirΛm, pãachig jãga wënΛrraju haai nΛ ha jaautarr hiekta pãrau t'ãrauchata hΛk'a naawai. ¹⁸Mag pekau jua heemua Hëwandamau hΛu pãar peerΔ hautarr haigmua hîsin pãran jürr hi chognaana, hichdëu nem k'õsimjõ nem hagchata wau wënΛrraawai. ¹⁹Mua mag chik'am chogk'a nΛm jaau chirΛman, sîi cha mΛchdëu jaau chirΛm wajak'a k'ap'Λ hamk'iirta mag ejemplo pãrag jaau chirΛm. Magba hak'iin pãrau pöd k'augbaju, k'anta mua jaau chirΛ. Mag mΛchdëu jaau chirΛmjõ, hich jãg warr sîi pãach k'õchagpierr nem k'aigbam waaujerr gaaimua pekaúgta hΛΔΛΛ pãach hΛrpapiejerrjõ, hîchab hîsjã warre pãachdëupai pãachta t'um Hëwandamag t'Λsiëbaplit, hichdëu k'õsimjõ nem wajak'ata wau nΛmua chadcha hi hõork'a hãba hi hat'eepai wënΛrraag.

²⁰Chadcha warr pãar sîi pãach k'õchagpierr nem wau nΛm gaaimua pekau chogk'a nΛmjõ naajeewai chan Hëwandamau waupi jaau simjõ waujujã k'iirjuba haajeem, hagt'a hi hõor k'aba narr haawai. ²¹Pari hîs hewag panaa hoowai, k'an wajaug siëjî mag k'aigba wënΛrrarr. Hante hîs

magam k'iirjuawai warag maach chigaata sim, mag dich nem k'aigba wau nam gaaimua siita warag maach hok'oopiejeewai. ²²Pari his chan paar warr pekau chogk'a narrjö k'aba nam; hisin paran jürr Hēwandam chognaanau. Pari mag hi chogk'a nam chadau hante maach hat'ee wajaugta sim, mag namuata hi hōork'a hi hat'eepai wēnarranaa hi haar hōbērwi hi dāi naaimaju haawai. ²³Pekau chogk'a namjö namuan sī warag maach hok'oom hiekta hok'oopiejem. Pari jürr Hēwandamau hich chogk'a wēnarram paar maachig deejü jaau sim, hāgt'ar pawiajā hich mag hich dāi p'ē wai sīsijuuta jaau sim, maach Pör Jesucristo dāi hōor hābpaimejō naawai.

Cristo dēnk'a nam hāi jaai paraamjōta sim

7 ¹Cristo gaaimua k'odamna, pārau ley k'ap'am k'lan haawai pārau meraa k'aba nam, lein maach hiiu durrum horapaita maach dāi hiek t'eeg siejem. ²Pādē k'iirjubat: Hāi jaai paraamjā hich hagjōta siebahab. Ley gaai jaauwai, chi jaai meebam haiguin hich jaai gaai jāgatau jā simjōta sim hanam, paju k'aba. Pari chi jaai meebaadeen chadau mag jā simjō sierrta hēdabaadēmjō sim, tag jaai chuk'u haadeewai. ³Pari mag jaai paraa simta deelum hemk'ooi dāi k'apes hamān magan pekauta waubarm, hich jaai k'abam dāi haawai. Pari chi jaai meebaadeen chadau ya deelum jaai hauju haai sim, mag hich jaai gaai jā simjō sierrjā ya hēdabaadēmjō siewai. Mag, k'oopawia hich hap sīsimita jaai hau simān magan pekau k'abam.

⁴K'odamna, pārajā hichab hich hagjōta naabahab: Warran leita pāar jaijō siejim. Magua hichiita pārau hag gaai jaau sim hipierrā hab k'aba haajeejim. Pari tag pekau waumaaugau ya pāar Cristo dāi meetarrjō naawai ya mag ley pāar dāi tag hiek t'eeg chuk'u sīsīm. Ya hisin paran jürr Cristo dēnē, har meewia deeu hiiu p'iidatarr dēnma. Mag hi dēnk'a naawaita Hēwandam dau na nem waja'p'a wau wēnarraju. ⁵Warr maach parhoobam k'lanjō sī dich pekau hee wēnarrajeewai leiu maachig nem parhoob waupiba jaau siejim. Pari magtarra nem k'aigbamta waupi jaautarrjō warag parhoobam nemta waum k'ōchk'a p'ōbaadēwi sī hok'oo nāisijim. ⁶Pari mag narra his jürr nem k'aigbam waumaaugau Cristo dāi hāba meewi nāisimjō nam. Mag Cristo dāi meebarmua hisin maachin hāba Hēwandam chognaanau, ya mag leita maach k'āai hārpai k'aba siewai. Pari mag hi chogk'a nam chan mag ley gaai jaau sim hārk'a namua k'aba, hich Hēwandam Hak'arau wēnarrapi jaau simjō wēnarramuata mag hi chogk'a nam.

Pabloou hich pekau k'aug hautarr

⁷Mag k'ai, ¿magan Hēwandamau ley deetarran pekaupá? Mag k'abam. Hēwandamau ley deetarr chan pekau k'abam. Pari mag ley k'urau k'abamuan, māch pekau paraa chirāmjā k'augba chirak'am. Mag ley gaai "Hoob chik'am nemta pāch dēn hapim k'ōsi ham" haba siek'iin, mua bālrjā k'augba chitak'am, magpai namua pekauk'a hōbēr sim. ⁸Pari mag ley k'aug hat'amjō habaawai chi

pekaúata warag mΛΛg chik'am nem k'ósi haju haai k'aba chirΛmpata warag k'óchk'apibarmjō hajim. Pari ley chuk'tumuan magbak'am. Wajapcharan ley chuk'tum haiguin, pekaun sī hiek t'eeg chuk'uta sim, nem k'aigbam maachig waupieg. ⁹Warr hagt'a daumeraa chiraajeewain mΛch pekau wai chirΛmjā k'augbata chirarr haawai mΛ hΛu chirajim. Pari maimua ya mΛchdēu chi ley gaai jaau sim k'aug hat'aawaita, hīchab mag mΛchdēu nem wauju k'abamta waum k'óchk'ak'ak'am gaaimua ¹⁰warre mΛch hok'oo chirΛmjā k'ap'Λ chirsijim. Magta hajim. Wajapcharan mΛchdēu k'īrjuawai, mag ley hΛΛrk'a nΛmuata mΛch peerΔΛ haujupii chirajim; pari magtarrta jūr hich hag leūpai warag mΛch hok'oojuuta mΛΛg jaaubarmjō jaubaawai ¹¹mua k'ap'Λ haadējim, chi pekaúata sī mΛch k'ūgurbarm. ¿Pari jāga magjī? Par ley t'um hΛΛrk'a haubaju hΛΛrk'a chitarr gaaimuama. Wajapcharan mag ley t'um pōd hΛΛrk'a haubam gaaimua, warag pekau wau chirΛmuata mua k'aug hat'ajim hīchab, chadcha mΛch hok'oo chirΛm.

¹²Magua k'ap'Λ habat keena: Hēwandamau ley deetarr chan pekaujō k'aigba k'aba sim, hich Jōoirauca deetarr haawai. Mag lein chadcha chi wajap'ΛmΛ, hichdēu nem k'ósimta waupi jaunaa maach hΛu wēnΛrramk'īirta deetarr haawai. ¹³Magua, ley gaaimua chan mΛ hok'ooba, pekau gaaimuata hok'oo chirajim, leū wajaug jaau sim chaaur sī mΛch k'óchagpierrta nem wau chitarr gaaimua. Pari mag ley gaaimuata hīchab mua k'ap'Λ haadējim, pekau chadcha nem wajap'Λm k'aba sim. Wajapcharan Hēwandam hiek gaaimuata maadēu k'ap'Λ nΛm, pekau chadcha hat'uuchata k'aigba sim.

¹⁴Maadēu k'ap'Λ nΛm, hΛgt'armuata ley deejim. Pari mΛΛn sī hich maig heegarpaimΛ. Mag chiraawai pekauta wounjō mΛch pōrk'a wai chitΛmjō, hirua nem k'ósimta wau chitΛm gaaimua hi chogk'a chitΛm. ¹⁵K'augbam k'ar mΛ jāga chiraajem k'ai. Pari mΛch himeerba, chadcha Hēwandamaujā k'ósinaa mΛchdēujā nem waum k'ósimta wauba, hagt'a nem k'aigbam mΛchdēu waumap'Λmta waaujem. ¹⁶Mag leū waupiba sim nemta mΛchdēujā waumap'Λ chirΛm haig, magan mΛch paarmua mag ley wajap'Λ sim ha chirΛm. ¹⁷Magua mΛchdēu k'óchk'abam nem wau chirΛm haig, sī juau hogt'om k'abam. MagΛm wau chirΛm chan mΛchdēuΛa k'aba, mΛch dΛi t'aabatarr pekau mΛ gaai hΛrpa simuata mag waupi simjō haajem. ¹⁸Mua k'ap'Λ chirΛm, mΛg chirΛm haig chan bΛΛrjā t'āar wajaug chuk'u chirΛm Hēwandam dau na. Magua, nem wajap'Λ waum k'ósi chirΛmjā pōd wauba haajem. ¹⁹Magju k'āai mag nem wajap'Λ waum k'ósimjā waubanaa nem mΛchdēu waumap'Λmta waaujem. ²⁰Pari mag mΛchdēu nem waumap'Λm wauwajjā, sī mΛch k'īrauta wauba, mΛch dΛi pekau t'aabatarrauta warag mΛ gaai hΛrpawi magΛm waupim k'ósi haawaita magΛmpa waumaajem.

²¹Magua mua mΛchdēupajjā mΛch k'ap'Λ chirΛm, mΛch k'īirjuguan nem wajap'Λm happaita waum k'ósim hee, nem k'aigbam wauju k'īirjugta maach na garpapak'amjō haajem. ²²Maagjeeb mamΛ Hēwandamau ley deetarran mΛch t'ārau k'ósinaa hichiita hag higar chirΛm. ²³Pari mag Hēwandam ley k'ósi chirab mamΛ, mua k'ap'Λ chirΛm, jūr hāb haggjō mΛ mor hee simuata mΛchdēu k'īirju chirΛm chaaur k'īirjug k'īet mΛΛg k'īirjupi sim, hichdēuta

ganaag. Ma, chi pekau mλch dāi t'aabatarrau. Hichdēuta woun dēnjö mλ pλr wai simjö haajem, hichdēu nem k'ösimita waupieg. ²⁴ iHēh, hapk'iitλ mλdam! Magλm k'iirjubaadeewaita honegjä chuk'u chiraaajem. ¿K'aiuwaata mag maach mor hee pekau sim jua heemua maach k'aigpēr hat'aagáwa? ²⁵ Hāba hich Hēwandamaupaita maach Pör Jesucristo gaaimua maach k'aigpēr hauju haai sim. Magua hirigta hλu hajim ha chirλm, hich mag Jesucristo gaaimua. Wajapcharan mλgta sim: Mλch hödiun, Hēwandamau k'ösimita wau chitλmua hi chogk'a chitam k'ösi chirλm. Pari mag chirλmta, Cristo k'urau k'abamuan, pekauta hagt'a wounjö mλ k'āai hλrpai siek'am.

Hēwandam Hak'arau jaaumamjö wēnλrraag

8 ¹ Mama hλu magba, maach ya Jesucristo hiek hλk'awi hich dēnk'a nλm k'λλnau chan tag pekaúgta hich mag hλdλλr dich hλrpai hapiju k'aba nλm, mag pekau waujerr paarjä hok'oopimaugau ya maach hich dēnk'a naawai. ² Pari magaagan chi Hēwandam Hak'arau maach hich Cristo dēnk'api hat'amua mag maach hok'oopiju harr jua heemua peerdλ hat'aawaita mag pekaúgta maach hλrpai hapiba haajem. ³ Wajapcharan mλgta hajim: Moiseeu p'ā pλatarrau pöd pekau jua heemua maach k'aigpēr haubajim, mag pekau maach dāi t'aabatarr gaaimua pöd mag ley hλλrk'a hauba harr haawai. Pari Hēwandamau magbajim. Hēwandamaun hich Hiewaachata maach wounaan k'iir t'egwia pλijim. Mag hich mλg maach chi pekaupanjö k'itajieb mama, bλλrjä pekau waubajim. Mag pλiwiya maach k'aibag köit t'öopibarmua, maach gaai haju harrta warag hich Chaai gaaita hλdλraa mas hapijim, magbarmuata jürr mag pekau maach dāi jua t'eeg sierrta warre jua t'eeg chuk'u hapāaig. ⁴ Magta hajim Hēwandamau, hichdēu ley deetarr gaai maachig waupi jaau simjö wēnλrramk'iir. Magaag ya tag warr maach pekau hee wēnλrraajeewaim k'iirjugjö k'aba, hich Hēwandam Hak'arau waupi jaaumamjöta nem wau nλm.

⁵ Har sīi hamach bi heem k'iirjug dāipai bāauwi pekau wau wēnλrram k'λλnan, sīi hamach k'öchagpierrta nem waju k'iirju sierrjēem. Pari har Hēwandam Hak'arau jaau sim hipierraata nem wau nλm k'λλnan, hāba hichdēu k'ösi simjöta nem waju k'iirjuajem. ⁶ Hēwandam Hak'aragta hλdλraa dich dāi hichdēu hampierr hapi nλmλn, k'öinaa Hēwandam dāita hich mag wēnλrraju. Pari magba sīi dichdēu nem waum k'ösimλgta hλdλraa hich mag dich gaai hλrpapimλn, jürr hok'oom hiekta hok'ooju. ⁷ ¿Jāgwi mag hok'ooju? Sīi mag dichdēu nem k'ösimλgta hλdλraa dich gaai hλrpapinaa jürr Hēwandam hichaurta nem waujeewaima. Dich mag nem wau nλm gaaimua hi hipierraajā haba, wa mag hi hipierraa haju hēk'ak'iinjā, hichiita pödbaju. ⁸ Har mag sīi hamachdēu nem k'öchagpierrta nem waujem k'λλnau chan pöd bλλrjä Hēwandam honeeupi hauba haajem, hamachdēu nem wau nλm gaaimua.

⁹ Pari pāar magba nλm. Pārau hagt'a mag sīi pāach k'öchagpierr nem wau wēnλrraba, hich Hēwandam Hak'arau nem waupi jaau simjöta nem waujem; majā chadcha mag hi Hak'aar wai nλm k'ai mama. Pari hābmua mag

Hak'aarta chuk'u sim chan magan ma chan Cristo dën k'abam. ¹⁰Pari chadcha Cristo p̄aar t'āar hee s̄iejem k'ai, p̄aach pekau gaaimua p̄aar moron jēbeg paauk'awiajā, p̄aar hak'aran hich mag hiiu s̄isiju, ya hich Hēwandamauchata p̄aar k'aibag chugpaawi b̄l̄arjā pekau chuk'u harrjō hap̄iwiia naawai.

¹¹Chadcha mag Jesucristo p'iriu hautarr hag Hak'aarta p̄aar t'āar hee sim k'ai, magan mag p̄aar mor jēbeg paauk'abarmjā deeu Hēwandamau mag hich Hak'ar p̄aar hee s̄iejem gaaimuapai deeu p'iriutk'a hauju.

¹²Jāan magau keena, cha m̄achdēu jaau chir̄amjō. Maachin chadcha Hēwandam Hak'aragta hidēu hichdēu hampierri hapiju haai n̄am maach d̄ai. Pari j̄urr dichdēu k'ōchagpierr nem wawaag chan b̄l̄arjā magju k'aba n̄am. ¹³Pari p̄arauta h̄urbamjō s̄ii p̄aach k'ōchagpierrta hich j̄ag nem wau wēn̄arr̄am̄an, p̄aran hichiita hok'oob k'aba hok'ooju. M̄am̄ p̄arau mag s̄ii p̄aach k'ōchagpierr haju k'āai, mag Hēwandam Hak'arau p̄aach juag hoo n̄am d̄ai p̄aach garmuata warre p̄ōdp̄r̄p̄li ham̄an chadau, magan hok'ooba hich mag p̄aar h̄lu wēn̄arr̄aju.

¹⁴K'ap'ā habat: T'um har Hēwandam Hak'aragta h̄ad̄araa hamachig hichdēu nem jaaum haig jaaupinaa hi hipierr nem wau n̄am k'āanta chadcha Hēwandam chaainau. ¹⁵Mag hich Hak'ar deebarmua hich chaaink'a hautarr chan, s̄ii m̄aig heegar chik'am chogk'a n̄am k'āanau hamach patronnaan hōgk'aaajemjō hich hōk'ō wēn̄arr̄amk'īir k'abajim. Magju k'āai mag hich Hak'aarta deetarr haawai hirig j̄euwaijā chadcha hich hag Hak'arapai b̄l̄arjā hinag chuk'u hirig Haai hichēpiejem. ¹⁶Mag hich Hak'ar maachig deetarrauta j̄urr maachig jajaauk'amjō haajem, chadcha maach Hēwandam chaaink'a n̄am. ¹⁷Mag chadcha hi chaaink'a naawai, hich Hēwandamau hich haar paauk'abaimaa, maachig deēju ha simjā chadcha deēju, magbaawai Cristo d̄ai hāba maachdēujā nem t'um wai naamk'īir. Pari mag hich Hēwandamau Cristo d̄ai harrjō maach d̄lijā wajapcha hamk'īiran, hich j̄ag Cristo dau hap'āa m̄aig heegar n̄arraajerrjō maachjā h̄agjō hi gaaimua dau haug hau wēn̄arr̄aju.

M̄ag hatag Hēwandamau maach d̄ai wajap'ā haju

¹⁸Hiin m̄aig heegar haawain maachin chadcha mag dau haug wau wēn̄arr̄aju; m̄am̄ j̄urr m̄ag hatag h̄l̄gt'ar paawaita wajapcha naaimaju k'īirjuawai chan, mag dau haug wau n̄amjā s̄ii warag maadēu higbata sim. ¹⁹Chadcha mag sim k'ap haag p̄aadē k'īirjubat: Maadēu k'ap'ā n̄am, m̄ag durr gai maimua hedjā heejā nem t'ān̄am t'um ya h̄is chan warr Hēwandamau hamach hompaatarrjō k'aba t'ān̄am. M̄ag maach wounaan dau haug wau n̄amjō, h̄ichab hamjā waragta heegar paauk'amam. Pari maadēu k'ap'ā n̄am h̄ichab, ham mag t'ānaab m̄am̄, Hēwandamau maach p'iriutk'a hauwia h̄ichab hamjā deeu wajaug paap̄lijū. Magua hamachdēujā magju k'ap'āmjō, Hēwandamau maach hichdēu wajaug paatarr k'āan d̄ai dau daau b̄eējuuta wounaan d̄enjō s̄ii n̄ k'odt'ān̄am. ²⁰Warr Hēwandamau m̄ag durr hompaawai chadcha wajap'ata waup̄lijim, mag gaaimua h̄oor p'it'urg chuk'u wēn̄arr̄amk'īir. Pari magtarra mag Adán pekau gaaimua chi durrpata warre h̄ar jopjim. Mag h̄ar s̄isimjā hich k'īrau k'aba, hich

Hēwandamauta magpijim. Mama hichdēu k'ap'la sējim, hich mag k'aigba sīerram hiek k'aba, ²¹ hewag pawiajā deeu hūwaai hichdēupai haunaanjō pōr k'oreu hat'amua maach hich chaaink'a nām k'ΛΛn dāi hāba wajaug paapāiju. ²² Maadēu k'ap'la nām, māg durran hΛΛi chaai hawaagpaawai bi machgau hidaau haadēp haajemjōta sim. Pari mag hidaau t'Λnaawi ya hat'aawai honee haadeejmjō, hīchab māg durrijā cha hich simjō sīerram hiek k'aba, hichiita hijā hīchab deeu durr wājālug paju. ²³ Mama hīs mag māg durr happai k'aba, maach hich Hēwandam Hak'aar wai nām k'ΛΛnpata gaai machag nām, Hēwandamau da maach hawaan bēeba haawai. Magua maadēu jōpk'aa hi bēepim k'ōsi nām, mag maach hich chaaink'a hich dāi t'um hāba p'ē hat'aawai maach mor māg dajēk'u k'itāmta tag meejā k'augba hich mag hīiu nāisieg. Mama mag Hēwandamau ya maachig hich Hak'aar deetarr haawai maadēu k'ap'la nām, maach dāi magju ha simjā chadcha hichdēu jaau simjō haju. ²⁴ Chadcha maachin ya peerdawi nām. Pari mag māg hatag hich Hēwandamau maach dāi wajap'la haju ha simjā hāk'a naab mama, maach daúa chan hagt'a hooba nām. Pārau k'ap'la nām, nem maadēu dich daúa hooju k'īirju sierr ya hoobarm haigmua tag hoom k'ōchag k'aba haadeejem, ya dichdēu k'īirju sierrjō dich daúacha hoobaawai. ²⁵ Mama hich hājō mag dichdēu hoom k'ōchag t'ΛnΛmjā chadcha hagt'a hooba sim k'ai, magan hoobam haigjā nem pabaju. Magua, mag dau haug wau wēnΛrriawiajā hāba Hēwandamau māg hatag maach dāi wajap'la hajuuta k'īirju wēnΛrΛm.

²⁶ Mama mag k'īirju nām happaijā k'aba, hich Hēwandam Hak'arauta maach hak'aardam k'a t'ūu haadeewai hāu maach hak'aar juag hoojem, magām p'it'urg wauuwaijā hāwatamk'īir. Magām gaaimua maadēu pōd Hēwandamag jēeuju k'augbam hiek'au sīi “iHēh, Hēwandam!” haawaijā, hich chi Hēwandam Hak'arauta maach k'īirjug k'ap'la sim haawai, jūrr hichdēuta maach kōit warre hich Hēwandamagchata jaaumaajem. ²⁷ Hēwandam chi Hayauta maach k'īirjug k'ap'la haajeewai, hi Hak'aar maach hee simuajā mag maach k'īirjug higwia maach kōit nem jēeuwai, k'ap'la haajem k'anta jaau sī. Mag, hich Hak'araujā hichdēu k'ōsimjōta jēeu sīewai hāk'ab k'aba hi hiek hāk'ajem.

**P'it'urg hāwat nām gaimuata Cristoou maach
k'ōsi haajemjā warag k'apcha pamam**

²⁸ Maimua maadēu k'ap'la nām hīchab, maach chi Hēwandam k'ōsi nām k'ΛΛnan dau haug wauuwaijā magām gaaimua warag māg hatag paawai dich hāu hamk'īirta hΛΔraa magpiejem. Wajapcharan hich Hēwandamau k'ōsi simjō maach chadcha hich hiek hāk'abaawai peerdΛ hautarr k'ΛΛn dāita mag hāu haajem, chadcha maachta hichdēu t'Λrk'a hautarr k'ΛΛn haawai. ²⁹ Mag hichdēu maach t'Λrk'a hauju nawe, hagt'a māg durr gaai hōor chuk'u nawe, hichdēun hich hiek hāk'aju k'ΛΛn k'ap'la harr haawai, mak'ΛΛnta hich Chaai wajap'la k'itāmjōta wajaug paapāiju haadējim, magbarm gaaimua hich Chaaita hewag pawiajā wajaug paak'abarm k'ΛΛn hag naam chi jōoik'a sīsimm'īir.

³⁰Mag hich Chaaijō wajaug paak'aju hatarr haawai hīs chadcha maach hich hat'ee t'ār̄k'a hauwia hich dēnk'a hat'am. Mag hichdēu t'ār̄k'a haumam k'ΛΛnan ham pekau chugpaap̄liwia warrjā pekau chuk'u harrjō hap̄aijem. Mag, hag najā pekau chuk'u harrjō hap̄liwi hich haar paauk'abaimaawain chadau hich Chaai wajaup'a wai simjō maachjā wajaup'a hich dāi wai sīsiju.

³¹Mag chadcha hich Hēwandamau hich haar p'ē hauwi hich Chaai dāimjō maach dāijā wajaup'a haju k'īrjunaata k'ap'Λ habat, mua pārag jaauk'im: Hōraun chadcha maach dāi k'aigba hawiajā Hēwandamau hichdēu maach dāi nem magju ha sim haig, k'aúu jūrr hi jua chaaur nem waubarju. ³²Hēwandamau hich Chaaijā hīgk'aba, sī warag hΛΔraa maach t'umaam k'ΛΛn kōit t'ōopibarmua nem dee nΛmjō deetarra, jāgwi hirua sī maachdēu nem hinag hig nΛmjā deeba habarju. ³³Hich Hēwandamauta hōor wajaug paap̄liwi warrjā hich mag pekau chuk'u harrjō sim ha jaaujemta, k'aúu hi hichaaur maach hichdēucha jΛr hautarr k'ΛΛn higwia hirig, “Jāk'ΛΛnan hag't'a pΛ dāi kulp pōm nΛm” habarju. ³⁴Cristota maach kōit meewia deeu hīiu p'iidΛwia maach peerΔ hautarra, k'aúu jūrr hichaaur maach k'aibag waupibarju. Hante magpimaaugau hichdēuta hāgt'arjā maach kōit jēu sim. Maimua hichta mag maach kōit hiek'aagjā Hēwandam dāi hiek t'eeg sēbahab. ³⁵Mag sim dāi maach nΛmta, ĩpārau k'īrjuawai maach p'it'urg hau wēnΛrram dāi hōrau k'āijā maach k'aibag wauk'iin, Cristoou maach dau hāauk'aawai k'ai? Wa k'ōju chuk'u nΛm dāi k'ajūajā chuk'unaa, sī chik'amnau maach dak'āk'āu nΛΛ hawia maach t'ōobp̄lik'iinjā, ĩpārau k'īrjuawai Hēwandamau tag maach k'ōchk'amap'a haawai k'ai? Mag k'abam. MagΛmuapai chan Cristo dāi hagdaujō maach k'ōsi nΛm pōd k'echeu haubam. BΛΛrjā nem hinag chuk'um, Cristoou maach daupii wai sim tag daupii hapiba Haag. ³⁶Pari hichiita hich Hēwandam hiek p'ā sim gaai jaau simjō, maach mag dau hap'ΛΛ haju higwia hīchab David k'ararraujā Hēwandamag magjim:

“PΛ gaaimua maran t'ōjuuta jΛΛrjem.

Nemchaain k'eechjem haar oveja t'ōon harrumjōta haajem hōrau maar dāi, bΛΛrjā maach dau haug k'augba.”

(Sal. 44:22)

³⁷Pari p'it'urg hau wēnΛrrawiajā mag maach daupigau hΛΔraa hich t'ōopitarr gaaimuata magΛmjā pōdp̄p̄li haajem; wajaupcharan Cristo gaaimuama. Mama mag happaijā k'aba, mag p'it'urg hāwat nΛm gaaimuata hīchab hich Cristoou maach k'ōsi haajemjā warag k'apcha pamam. ³⁸Magua mua k'ap'Λ chirΛm, ni hābmuajā pōd Cristo jua heemua maach k'echeu haubaju:

mΛig heegar hich mag p'it'urg hau wēnΛrrΛmua,

juau t'ōo nΛmua,

Hēwandam chognaana,

hedjā heem dōsāt bēnēu,

sīi parhoobam bēnēu,

nem dau chigaa hoo nΛmua,

mΛg hatag nem hōbēbērg maju k'īirju nΛmua,
 39 hΛgt'aa hedjā hee nem hinag t'ΛnΛmua,
 mΛg jēb gaai wa mΛg jēb heegar nem parhoobam nem hich
 Hēwandamau wautarr sīsīdΛmua k'āijā
 pōd hi jua heemua maach k'echeu haubam.

Jacob chaain hewagam k'ΛΛnta Hēwandamau hich chaaink'a hautarr

9 1Aay keena, mΛch himeerba, maach meeun israelnaan parhooba haaida wēnΛrrΛm k'ΛΛn k'īirjuwia chadcha mΛ gaai masi chirajem. Cristo dēnk'a chirΛmuata mag hiek'a chirΛm. Mag nΛm dāi hīchab hich Hēwandam Hak'arauta mΛrΛg jajaau haajeewai mΛchdēujā k'ap'Λ chirΛm, mΛch sēuk'aba chirΛm. 2MΛch mag chirΛm gaaimua, maach meeun k'īirjuapierr ma t'ārau pōd hāwatbajujō haadēp haajem, hamau Cristo hiek hΛk'aba naawai. 3MΛchdēu Cristo hisegwia mΛchta hi jua machgau dau hap'ΛΛ hich mag chitΛmua jūrr hamta hΛu wēnΛrraju k'ap'Λ hak'īin, mua magΛmjā haba warag Cristoog mΛch gaaita jua k'Λaba deepik'am, ham kōit. ĩK'an gaaimua mag chirΛ? Pāach t'umta chadcha mΛch meeun haawai mΛch k'odnaanjō naawaima. 4Maach israelnaanta hich Hēwandamau jar hautarr k'abahab, hich chaaink'a hawaag. ĩMaach jōoin dāi k'abajī, hichta ham wētum na jΛΛnt'umiejō k'ōrr jūmāmua hedaarjā hīchab ham harar wΛΛ wai nΛrrarr? Maach hat'eeta hīchab hich Hēwandamau maach jōoi Moiseeg hich hiek p'āpījim. Maach jōoinag k'abajieb, jāga hirig jēeuju haai nΛ ha jaaunaa hīchab ham chaain hewagam k'ΛΛn heeta hōor peerdΛajemjā t'aabaju jaautarr. 5Maach jōoin Abrán, Isá maimua Jacob hajierram, warrchajā Hēwandamau jar hautarr, ham gaaimua hewag pawī maach meeun hompaa hawaag. Hēwandam Hiewaa maach peerdΛ hawaag wounag paawaijā mag jōoi Jacob chaain hewagam k'ΛΛn heeta t'aabachējim. Hich mag parhoobam chaaindamjō t'aabachētarr wounpaita Hēwandam haawai nem t'um t'ΛnΛmjā hichdēuta k'ap sim. Magua, hiita t'umaam k'ΛΛnau hich mag mΛg hatagjā t'ō hiek'aju haai nΛm.

6Pari mag maach peerdΛ hawaag Hēwandamau hich Chaai pāaiwaijā, maadēu k'ap'Λ nΛm, maach meeunau chan wajap hi higba, hāaur k'ΛΛnaupaita hi higjierram. Magjieb mamΛ Hēwandamau maach jōoin dāi hich hiek'atarrjō habajim haju k'aba nΛm. Hichdēu maach jōoi Israelag, hajapcharan hich Jacoogpaima, maach meeun k'apan hapiju hatarrjō, hichiita maach meeun chadcha k'apan t'ΛnΛm. Pari mag k'apan t'ΛnΛm hee, t'umaam k'ΛΛn chan Hēwandam chaain chaar k'abam, israelnaan hawiajā. 7Wajapcharan israelnaan hanΛm k'ΛΛnan, hich jōoi Israel k'ararr dēnjō wajapcha Hēwandam hiek hΛk'a nΛm k'ΛΛnta chadcha israelnaan charau. Magua, jōoi Abrán chaain hewagam k'ΛΛn hawiajā, Hēwandamau hoowai, t'um chan israelnaan chaar k'abam. Hēwandamau jōoi Abranag, “MΛg hatagjā pΛ chaain k'apan haju” hajim chadcha. Magtarr haawai jōoi deeam chaai Ismael haajerr gaaimua hagjō chaain paraa hajieb mamΛ, Hēwandamau hoowai, mag dēn chan hi chaain

chaar k'aba, hāba Isá chaainpaita hewag pawiajā hi chaain chaark'a n̄aisijim. ⁸Magua maadēu k'ap'ʌ haju haai n̄am, Abrán chaain hewagam k'ʌʌn hawiajā t'um chan Hēwandam chaain chaar k'abam. Hāba har Abrán k'ararr dēnjō hich Hēwandamau nem waju habarm h̄ʌk'a n̄am k'ʌʌnta hi chaain charau. ⁹¿Pārau k'īir heyaa n̄, hich Hēwandamau Abranag nem deēju jaatarr? Hirua magjiebma Abranag: “Mag año hurumuata Saraau p̄ʌʌg chaai hoo deēju” hajim, mag chaai hoobarm gaaimuata hich hōork'aju k'ʌʌn paarpaju higwi.

¹⁰Mag, chadcha mag chaai Isá han̄am t'aabawia ya jōoipa s̄isiewai h̄ʌʌi Rebeca han̄am d̄ʌi pajim. Maimua ya Rebeca meísnaan gaai hauwimʌʌ haadēm hee, ¹¹⁻¹³Hēwandamau hirig, “Pʌ chaain chi jōoin hap'ōbaadee chi naamta jūrr hich heeum chogk'aju” ha jaaujim. Magju higwia h̄ichab Hēwandamau hich hiek p'āpitarr gaai, “Jacobta mua h̄rcha daupii hajugui” hajim, “chi naam Esau k'āai.” Pari Hēwandamau mag hiek'aawai hagt'a hamach hād bi hee naajim, hamau nem k'aigbam wa h̄uuum k'āijā waju nawe. Mag Hēwandamau chi heeum Jacob d̄ʌita wajak'p'a haju hatarran, chi Jacoou nem wajak'p'a wautarr gaaimua k'aba, warrgarwe hich Hēwandamau hi d̄ʌita magju harr haawai hajim, Hēwandamau hichdēu hōor higbarmta hiigjem ha k'ap hamk'īir.

¹⁴Mag Hēwandamau chi naam d̄ʌi magbanaa chi heeum d̄ʌita magtarr haawai, ¿maadēu “Hēwandamau s̄i parhoobata nem wau sierram” haju haai n̄? Pōd mag hiek'aju k'aba n̄am. ¹⁵Biek hāb hich Hēwandamau Moiseeg magjim: “Mua chan s̄i hōrau k'īirjuajemjō k'īirjuba, m̄ach k'īirjugpierrta nem wau chitam” hajim. “Muan m̄achdēu hōor dau haug k'augam k'ōsim k'ʌʌnta heeg hoo chitam” hajim. ¹⁶Hichdēucha mag s̄iewai s̄i hōrau hamachdēu nem wau n̄am gaaimua wa hamachdēu waupim k'ōsi n̄amjō k'aba, Hēwandamau hichdēu heeg hoom k'ōsi hoo sim gaaimuata ham d̄ʌi mag h̄ʌu haajem. ¹⁷Hichdēu mag nem waajem higwia h̄ichab hich hiek p'ā sim gaai Egipto durrar rey higwia magjim: “Pach t'āar t'eegau m̄ʌ hichaaur chiram gaaimua, p̄ʌʌg m̄ach jua t'eeg hoopinaa m̄ʌg durr gayam k'ʌʌnagjā m̄ach jua t'eeg k'ak'apdō hamk'īirta p̄ʌ mua reik'api chiram” hajim. ¹⁸Wajak'p'charan Hēwandamau magta sim: Hichdēu dau haug k'aug paraa ham k'ōsim k'ʌʌnta dau haug k'aaugjem; pari hich haggjō h̄ichab hichdēu t'āar t'eeg hapiju k'ʌʌnan warag t'āar t'eegta hapiejem.

¹⁹Pari mua mag chiram h̄urwia hābmua k'āijā, “Mam̄ʌ hichdēu mag simta, jāgwi hirua hōor k'aibag hee p̄ʌibarju mag hich hiek h̄urba harr paar. ¿Hichiita hamau hichdēu k'ōsi simjō wau n̄am k'abá?” haju. ²⁰Pari mag hawiajā, ¿hichiita hich mag hōbēr s̄iebá? Maach k'ai hagá s̄i Hēwandam maachjōm k'ʌʌnjō hi jawaag. ¿Maach s̄i hichdēu hompaatarr k'ʌʌn k'abá? ¿Pārau hoowai t'ūriu hich k'atarrag, “K'ant'ee pua m̄ʌ jāg k'ap'āijī” haju haai s̄i? ²¹Chi t'ūr k'amieuta hichdēu k'am haig k'aju haai sim hich jēbēu. S̄i t'ūrjōm parhooba jua chogaagpai k'anaa hābam jēb dēnpai s̄i t'ēpjōm k'āijā hooim̄ʌ k'amaajem haggjō, s̄i hōor di chaauram k'ʌʌn bēewaipai hag hee hau k'oog. Hich haggjōta n̄am maachjā: Hēwandamau maach d̄ʌi hichdēu ham haig haju haai sim.

²²Mag siewai hichdëu k'ōsi simjō warre hōor k'aibag hee pāik'iinjā, k'aíu hi hichaur habarju. Pari magba hich jua t'eeg hoopieg hōor hamach pekau gaaimua sīi k'aibag hee pāiju haai sierrta, hich k'īir machag hāwat wai sējem. ²³⁻²⁴Hich hagjō hichab hich wajaug hoopieg maach chi t'ārka hautarr k'ΛΛnjā k'aibag hee pāiba sīi heeg hoowai, k'aíu hi hichaur habarju. Hichiita hich haar hawaag hichdëu t'ārka haum haig t'ārka hauju haai sim, judionaan wa judionaan k'abam k'ΛΛn hawiajā. ²⁵Magua, mag judionaan k'abam k'ΛΛnpa t'ārka hauju higwi, hich Hēwandamau Oseas k'ararrag hēsap p'āpitarr gaai jaauiwai:

“Warr mΛ hōor k'aba harr k'ΛΛnjā mΛch hōork'a haumaju;
maimua mΛchdëu daupii k'aba harr k'ΛΛnjā hīchab daupii haju”
hajim Hēwandamau.

(Os. 2:23)

²⁶Maimua hīchab hich Oseas hēsap p'ātarr gaaipai hagjō hich Hēwandamau judionaan k'abam k'ΛΛnag, “Pāar chan mΛ p'ōbör k'abam” hatarrta, deeu hūwaaí naspawi hichdëupai hamag, “Pāarjā hīchab hich mag hīiu sierrΛm hag Hēwandam chaaink'a nΛisiju” hajim.

(Os. 1:10)

²⁷Pari jūrr Judionaan higwia, jōoi Isaías k'ararrau magjim:

“Jōoi Jacob chaain hewagam k'ΛΛn k'apan sīi p'ūas hīgaaum mosdau k'apanagjō t'Λnaawiajā, t'um chan peerdΛtk'aba, hāaurpaita peerdΛtk'aju” hajim,

²⁸“mΛigmua hatag maach Pör Hēwandamau mΛg durr hi hagk'am hed tag hich k'īir machag hāwatba warre ham gaai jua k'Λabata deeu haawai.”

(Is. 10:22-23)

²⁹Hēwandamau mag hāaur k'ΛΛnjā dau haug k'augba hak'iin, hābjā peerdΛbaju. Magju higwia hīchab nawe hich Isaías k'ararrau mΛg p'ājim:

“Maach Pör chi jua t'ierriu maach dau haug k'augwi maach jōoin dën chaain hewagam k'ΛΛnjā chuk'u hapitarr hamuan,

hīsin maachin Sodomapien Gomorrapien dΛi harrjōta ya chuk'u haajeek'am” hajim.

(Is. 1:9)

Judionaanaujā hīchab maach peerdΛajem hiek hΛk'aju haai nΛm

³⁰Hēwandamau hich hiek gaai mag jaau sīsidΛm hūrwia maadëu k'an habarjuma. Judionaan k'abam k'ΛΛnau chan nem wajak'a wau nΛm gaaimua hamach peerdΛjujā hēk'aba naajim; mamΛ Jesucristo hamach kōitpa meetarr hΛk'a nΛm gaaimua Hēwandamau hīchab hamjā pekau chuk'u harr k'ΛΛnjō hapΛijim. ³¹MamΛ jūrr judionaanau magba, mag ley gaai jaau sim hipierraa nΛm paarta Hēwandamau hamach k'aibag chuk'u harrjō hapΛijupii hawi, hāba mag leita hΛΛrk'aju hēk'aajeejim. Pari par mag hΛΛrk'a hauju hēk'aajerrjā pöd hΛΛrk'a hauba harr gaaimua, Hēwandamau ham pekau chuk'u harrjō

wajaug paap̄ibajim. ³² ¿K'an jǎgwi? Mag ley gaaipai naam k'õchgau Cristo hamach kõiit meetarrjǎ higba, s̄i nem wajaup'a wau n̄am paarta Hēwandamau hamach pekau chuk'u harrjō hap̄lijupii hawiaama. Hamachdēu Cristo higba narr gaaimuata s̄i k'ʌdjǎ hee mokpōr pōm sim d̄lita t'ēubaimamjō hajierram.

³³ Hōrau Cristo d̄li magju higwia, Hēwandamau hich hiek gaai jaauwai,

“Mua woun hāb p̄li chir̄am” ha sim “Jerusalén p'ōbōr hee.

Har hi higba habarm k'ʌʌn hat'een, maan s̄i warag hag gaaimua hōor b̄l̄hēu suwi burrmk'īir k'ʌdjǎ hee mok jiir simjōta haju, chadcha hamau hi hoowai m̄achdēu p̄l̄itarrjǎ h̄k'aba hi higbaju haawai.

Mam̄ h̄u hi hisegba warag hi hau n̄am k'ʌʌn chan naspawiajǎ h̄uwaai hamach daujǎ merag p'ēbaju, wajaup'ata hi d̄li n̄lisiju haawai” ha sim, hich Hēwandamaucha, Cristo higwia.

(Is. 28:16)

10 ¹ Cristo gaaimua k'odamnaan, muan m̄ach meeun judionaan peerd̄apim k'õsita chiraaajem. Magua Hēwandamag jēuawaijǎ magta hirig jēuujem ham kõiit, hamjǎ peerd̄atk'amk'īir. ² M̄am ham higar chir̄am, chadcha hamau Hēwandamag hamach heeg hoomk'īir hi hipierraa ham k'õsi naawai. Pari mag n̄amta hich Hēwandamau nem waupim k'õsi sim chaarta j̄urr bigaau haus̄u n̄am, ³ Cristo maach t'umaam k'ʌʌn kõiit meetarr gaaimuata Hēwandamag hamach pekau chugpaapijijǎ k'īirjuba. Hamaun s̄i hamachdēu hamach jōoin hi h̄ʌʌrk'anaa Moiseeu ley p'ā p̄l̄arrjǎ wajaup'a h̄ʌʌrk'a n̄am paarta Hēwandamag pekau chuk'u narrjō hamach wajaug paap̄iju hēk'aajem. ⁴ Pari hāba Cristo maach kõiit meetarr hiek h̄k'a n̄am gaaimuapaita Hēwandamau mag pekau chuk'u harrjō hap̄aaajem. Magua, Cristo gaaimua k'aba s̄i ley h̄ʌʌrk'a n̄amua chan peerd̄aju hēk'aju k'aba n̄am.

⁵ Mag ley h̄ʌʌrk'a n̄am gaaimua hōor peerd̄aju hak'iinjǎ, p̄adē Moiseeu p'ā p̄l̄arr hiek h̄urbat: “Har chi ley gaai jaau simjō t'umaa wajaup'a h̄ʌʌrk'a hau simta Hēwandamau peerd̄a hauju” ha sim. Pari maach pekaupanau, k'āu mag h̄ʌʌrk'a hat'aju. ⁶ Mam̄ mag k'āai j̄urr s̄i Cristo maach pekau kõiit meetarr h̄k'a n̄am gaaimua peerd̄aju higwia, hatcha p'it'uurga sim haju k'aba n̄am. Moisés hiek'ōoin “H̄ʌgt'ar hi haarcha mawia hirig dich peerd̄a hawaan bēepiju k'aba n̄am.” ¿Jǎgwi? Ya hi bēewi maach peerd̄a hawaag maach kõiit meetarr haawaima. ⁷ Hich hagjō h̄ichab magam higwia jaauwai, “Hōor k'ēchtarr k'ʌʌn haarjǎ maju k'aba n̄am” ha sim, “dich peerd̄a haumk'īir.” ¿Jǎgwi? Ya hí h̄iuu p'iid̄awi mam k'aba siwaima. ⁸ Magua, m̄achdēu jaau chir̄amjō, p'it'urjǎ k'aba ni warpjǎ maba, s̄i Cristo maach kõiit meetarrta chadcha h̄k'anaa hirigta dich peerd̄apiju haai n̄am. ⁹ Wajaupcharan pua t'āraucha h̄k'anaa p̄ach hidamaucha, “Jesucristo chi meem harrta Hēwandamau deeu p'iriu hautarr haawai hichta m̄ach Pōrk'apiju” ham̄ʌn, p̄a peerd̄aju chadcha. ¹⁰ ¿Jǎgwi magju haai s̄i? T'ārau h̄k'a n̄amuapaita Hēwandamau maach pekau chuk'u harrjō wajaug

paapääijeewaima; maimua hich hagjö dich hiiucha dich t'äär hee hlk'atarr warm k'ΛΛnag jaau nΛmuapaita hlu hichdäu maach peerdΛ haaujeewaima.

¹¹Hēwandam hiek p'ā sim gaai jaauwai, “Chadcha maach Pöröu hamach peerdΛ hauju k'ap'Λ hi hiek hlk'a nΛm k'ΛΛn chan nas pawiajä hamach daujä merag p'ēbaju” ha sim, “hich mag wajak'ata hi dli wēnΛrraju haawai.”
¹²Mag sim haiguin judionaan wa judionaan k'aba hawiajä hīsin t'um hābata t'ΛnΛm Hēwandam dau na; hich hābam Jesupaita t'umaam k'ΛΛn Pörk'a sim. Magua, har t'um hichig jēu nΛm k'ΛΛn dāin Jōoi wajaug k'itΛm. ¹³Jōoi mag k'itΛm higwia Hēwandam hiek p'ā sim gaai, “Har t'um chi maach Pörögta hamach dau haug k'augpi jēu nΛm k'ΛΛnan, hlu peerdΛtk'ajugui” ha sim.
¹⁴Pari mag pāach peerdΛmk'tiir hirig jēwaagan, hichiita nacha pārau hi hiek hlk'aju haai nΛm; mag hlk'aagjä hichiita pārau hi hiek jaau nΛm hürju haai nΛm; mamΛ mag hi hiek hūraagjä chi jaaujem k'ΛΛnjā paraa haju haai nΛm, hōrag jawaag. ¹⁵Pari jāga mag chi jaaujem k'ΛΛnjā paraa haju, chi ya hlk'a nΛm k'ΛΛnau ham pāibam. Pari judionaanau ya chadcha Jesús hiek jaau nΛm hürwi naawai, k'an hatcha tag hürm k'ōsi nΛ hlk'aag. Hēwandamau nawe hich hiek jaupiejem k'ap hich hiek p'ā sim gaai jaauwai, “Jāg hōor peerdΛajem hiek jaau wēnΛrrΛm k'ΛΛnta hluucha k'it'ēem” ha sim.

¹⁶Pari judionaanau mag maach peerdΛajem hiek hür nΛmjā, peer t'umaam k'ΛΛnauta hi hiek hasekasba, hāaur k'ΛΛnaupaita hlu hlk'a durrum, Isafas k'ararrau, “Señor, par mua pΛ hiek jaau wai jēedΛ k'itΛmjā, k'aíu hlk'a sí” ha hiek'atarrjö. ¹⁷Pari mag hamau wajak hlk'abajieb mamΛ, mΛchdäu jaau chirΛmjö, hichiita hābmua Cristoou maach peerdΛajem hiek jaaju haai sim; magbaawain chadau mag hiek hürwiata hlk'aju haai nΛm.

¹⁸Pari hābmua k'āijā, “Magan judionaanau ya Cristo hiek hürwi naab” haju. Hürwi naama hamaujä hīchab, durr t'um judionaan nΛnΛidΛmpierr ya Hēwandamau maach peerdΛajem hiek jaau nΛm hürwi naawai. Magju higwi Hēwandam hiek p'ā sim gaai jaauwai,

“Ham hiek durrierr durr warp'am magwe hürjem” ha sim.

(Sal. 19:4)

¹⁹Pari deeu hūwaai pΛaba hābmua k'āijā, “¿Magan jāgwi judionaanau hlk'abajerrá? Wa siita hamachdäu hürtarrjä k'augpāibajerráwa” haju. Hāhā, pari mag k'augba haawai k'aba, sī hi higmāp'a harr haawaita hi k'augbamjö hapāijerram. Pari mag hich hisegbaawai jürr judionaan k'abam k'ΛΛnta dau haug k'augwia hlu hamach peerdΛjujä hamag k'ap'Λ hapijim hich Hēwandamau. Magju higwi Moiseeg mag jaupijim hichdäu:

“Pārag hlk'apiju k'āai pāarjö Hebreonaan k'aba haawai sī mΛch k'augba nΛrrjēem k'ΛΛnagta hārcha hlk'apiju, mag hoowi pāachdējü hagjö hlk'am k'ōsi hlk'amk'tiir.

Hag na mag mΛch k'ōsi hajüjä k'tiirjuba haajerr k'ΛΛnagta hārcha

hālk'apiju, mag hoowi pāar hiekk'ōr waumk'iir."

(Dt. 32:21)

²⁰ Maimua hag k'ur hewag pawī Isaiāg jã hīchab Hēwandamau judionaan k'abam k'ΛΛn higwi mag hiekk'apijim:

“Har bĀΛrjã mΛ hooju k'iirjuba haajerr k'ΛΛnau mΛ baauju;
maimua har bĀΛrjã mΛrΛg jēeujã jēeuba haajerr k'ΛΛnag mΛch
k'augpiju” hajim hich Hēwandamau.

(Is. 65:1)

²¹ MamΛ jūrr judionaan higwia hich Hēwandamau magjim hīchab:

“Chadcha hamach t'āar t'eegau mΛ hipierrajã k'aba naab mamΛ,
nem hīs k'abam mΛch higamk'iir ham nΛ chirΛm” hajim.

(Is. 65:2)

Judionaanta Hēwandamau hich hōork'a hawaag jar hautarr

11 ¹ ĨPārau k'iirjuawai, Hēwandamau hich hōor hiseg wai simjō sī? Mag k'abam. Mag hak'iin majã hirua nawe hisegpĀik'am, mΛchjã hīchab judionaan dāi t'ār hāba chiraawai. MΛΛn maach jōoin Abrán k'ararr hag chaain hewagam k'ΛΛn Benjamín haajerr hag chaain dēnēu. ² Hēwandamau warrgarwe hichdēu hōor jar hautarr k'ΛΛn chan hisegba sim. ĨPārau k'iir heyaa k'aba nΛ, warr jōoingar Hēwandam hi jaaujem k'ΛΛn pōm k'ēchtarr jaar jōoi Eliaau Hēwandamag jēeumamua ya hi hich happaita chirΛm ha hiekk'atarr? ³ Hirua Hēwandamag,

“Señor, pΛ hi jaaujem k'ΛΛn t'umaa wir haig maach meeun

judionaanaupai k'ēchpĀiwiwa,
pΛrΛg jēeujem deg nem hinag p'aajemjã hārk'ΛΛipĀiwi,
hāba mΛch happaita chirΛmguī” hajim.

“Mag mΛch happai chirΛm hāba, majã dāi t'ōopĀim hig nΛmguī” hajim.

(1 R. 19:10,14)

⁴ ĨPari pārau hagjō k'augba nΛ, Hēwandamau hirig,

“Elías, pΛ pΛch happai k'aba sim;

pΛ dēnjō mΛ k'ōsi nΛm hiekk'au bĀΛrjã Baalag jēeuba harr k'ΛΛn siete
mil p'ē wai chirΛm” ha hiekk'atarr?

(1 R. 19:18)

⁵ Maagwai hich Hēwandamau Eliaag magtarrjō, hīs hewag pawijã hīchab hag'ta mag warrgarwe hi hōork'a t'ΛnΛm k'ΛΛnan hag'ta t'ΛnΛm. Pari mag t'ΛnΛmΛn, hich Hēwandamjã hōor dāi wajap'a k'itaawai hĀu hich garmuata maach dau haug k'augwi mag hich hōork'a hawaag jar hautarr gaaimuata mag t'ΛnΛm. ⁶ Mag hōor dāi wajaug k'itaawai hich garmuata maach jar hautarr haawai, pōd hi dau na wajap'a naawaita hirua maach jar haujim hajujã k'aba nΛm. Mag hak'iin, mag dich wajaug nΛm paarta p'ag nΛmjō haawai, ya hich Hēwandamau hich garmuata maach dau haug k'augjim habak'am, hich hōor k'amk'iir.

⁷Wajapcharan magta sim: Judionaan t'um chan Hēwandamau wajaug paap'ibajim, hamachdēu nem wau nam paarta hirig hamach hajaug paapim k'ōsi narr haawai. Hāaur k'ʌʌn Hēwandamau hich garmua jar hautarr k'ʌʌnpaita chadcha pekau chuk'u haajerrjō wajaug paap'ijim; pari tagam k'ʌʌn hichdēu jar hauba harr k'ʌʌnan hichdēuta warag ham t'āar t'eeg hapijim. ⁸Har hagt'a mag t'ʌʌm k'ʌʌn higwi hich Hēwandamau hich hiek gaai jaauiwai, “Mua ham dau k'īpinaa kachpa k'īpi hauju” ha sim, “hoo namta hoobamjō hamk'īir, maimua hūr namta hūrbamjō hamk'īir. Magtarr haawaita hīs hewag pawiajā hich hagt'ata sisidam ha sim Hēwandamau, hichig hamach wajaug paap'ijujā k'īirjuba.”

(Dt. 29:4; Is. 29:10)

⁹Maimua hīchab Hēwandam hoomap'am k'ʌʌnag mag k'īirjupimaaugau, jōoi David k'ararrujā hirig jēumamua magjim:

“Hēwandam, har riknaan pʌch hoomap'am k'ʌʌnag hidēu hamach p'iesta hat'ee t'ach pōm wauwi k'ōpibá, juau hogt'om pʌch dau na wajaup'a naawaita mag p'iesta k'amk'īirjā pua hamachig nem t'um dee chiram hamk'īir.

Pari hamachdēupain mag nam gaaimua pʌ dāi wajaup'a nam hanam hee, pʌchdēupai ham gaai mas deebá.

¹⁰Dau p'uu namta warag ham dau k'īsumjō hapibá, hamach k'aigba namjā k'augba hamk'īir.

Mag nam dāi hīchab nem chʌk'ʌmta wai wēnarramjō, hidēu ham hich mag p'it'urg hau wēnarrapibá” hajim Daviui, Hēwandam hoomap'am k'ʌʌn higwia.

(Sal. 69:22-23)

Judionaan k'abam k'ʌʌnjā hāu peerdatk'aju haai nam

¹¹Magan jágáwa. “¿Judionaanau mag Cristo higba harr gaaimua, magan warreta Hēwandamau ham hisegbap'ib?” k'āijā haju hābmua. Pari mag k'abajim. Magju k'āai hante mag maach meeunau Hēwandam hichaur hawi Cristo higba harr gaaimua, jūrr judionaan k'abam k'ʌʌnta hāu Hēwandamau peerdatk'a haumam, mag judionaan k'abam k'ʌʌnauta hāk'a p'ōbaadēm hoowia judionaan hiekk'ōr wauwi haggjō hāk'amk'īir. ¹²Magua k'ap'ʌ habat: Mag judionaanau Cristo higba harr gaaimua jūrr judionaan k'abam k'ʌʌn dāita Hēwandamau dārrcha hāu haajem k'ai, magan judionaan t'umaam k'ʌʌnau Hēwandam hiek hāk'a p'ōbaadeewai chará, haggjō Hēwandamaujā hīchab hāuchata haju ham dāijā.

¹³Judionaan k'abam k'ʌʌn, mua pārag magk'im hīchab: Mʌʌn chadcha hich Hēwandamauta jar haujim, pāar hee hich hiek jaaumk'īir. Magua, mʌch meeun dāi hiy'ʌ haawai maata muan hamag jajaau haajem, ¹⁴mag hūrbaawai hiekk'ōr wauwi haggjō pāar dēnjō hāk'abaawai hīchab hāaur k'ʌʌn k'āijā Hēwandamau peerdat haumamk'īir. ¹⁵Hēwandamau mag judionaanag

hooba sītarr gaaimua p̄aar judionaan k'abam k'ʌʌnagta j̄urr hich d̄ai k'ōinaa w̄enʌrramk'īir hich hiek h̄ʌk'api simʌn, chadcha wajaug sim. Pari mag hatag hichd̄eu judionaanagpa h̄ʌk'apibarm hedta wajaupcha haju. Magbarm haigta mag hi higba narr gaaimua k'ēch nʌmjō narrjā deeu p'iidatk'abarmjō nʌisiju. 16 P̄arau k'ap'ʌ nʌm, pab̄jā jēb hōtag hee simʌn, t'um chi piu nenergjā hē hōtt'o t'ʌnaaju. Mag sim haig hich jōoi Abranta chi pab̄jō s̄iebahab, maagwai judionaan chi piu nenergjōta t'ʌnʌm. Magua, hich jāg warrgar maach jōoin Abr̄an k'ararrjā hich Hēwandamaucha jʌr hautarrjō, hīs hewagam judionaanjā hichiita Hēwandam hōork'a w̄enʌrraju, hamjā mag jōoi chaain haawai.

17 Pari judionaan mag olivo chaar gaaim chi piu nenergk'a narrta, hamachd̄eu h̄ʌk'aba harr gaaimua s̄ii chi piu k'ōgk'atarrjō naabahab. Maagwai p̄aar chi judionaan k'abam k'ʌʌn h̄ʌu h̄ʌk'a w̄etum k'ʌʌnta, p̄achd̄eu h̄ʌk'a nʌm gaaimua mag k'ōgk'atarr gaai olivo w̄ēeta t'aap'ē j̄iirtarrjō naabahab. Mag deeu pa gaaita s̄irk'a hōb̄er nʌmjō nʌm gaaimua, hich Jōoirau Abranag nem deeu jaautarrjō, p̄araujā h̄ʌu h̄ichab hi jua heem nemdam hauba haajeeb.

18 Pari Hēwandamau judionaan hisegwia mag olivo piu k'ōgk'atarrjō nʌm daar, p̄achd̄euta h̄ʌu h̄ʌk'a nʌm hawia hoob j̄urr ham k'a hisēe hamiet. ¿P̄arau k'ap'ʌ naabá, pab̄jā chi piúata wai d̄naaba chi k'arauta wai d̄naajem? Hich hagjōta naabahab p̄arjā, judionaan chi k'aark'a nʌm gaaimuata s̄ii p̄arjā s̄irk'a nʌmjō naawai. Magua judionaan chuk'umuan, p̄arau pōd Hēwandam k'augbak'am.

19 Pari magbaa h̄abmua k'āijā, “Hāa, pari mag chi piu k'ōgk'atarr j̄urr machta chi nemj̄iir chaar k'āijā wajaupcha chiraawai, ¿mʌʌta hag gaai s̄irk'amk'īir k'abajī?” k'āijā haju. 20 Mamʌ p̄aadē k'īirjubat: Hēwandamau ham d̄ai chadcha mag papiu k'ōgk'abap̄ʌimjō hajim, hich hiek h̄ʌk'aba harr kōit. Pari p̄aar chan chi k'ar chaar k'abam; p̄aran s̄ii ham k'āai h̄ʌk'atarr gaaimuapaita mag s̄irk'a t'ʌnʌmjō nʌm. Mag naawai hoob p̄ach t'ōm̄iet. Magju k'āai hiek'aawajā hagpierraata hiek'abat.

21 P̄aadē wajaup'a k'īirjubat: Hēwandamau hamta hich garmua jʌr hautarr k'ʌʌn haawai hamachta chi pab̄ chaark'a narrjā mag hich hisegbaawai ham gaai s̄ii par daúa hooba harr k'ai, magan p̄aar gaai chará ham d̄enjō h̄ʌk'abamʌn hirua jua k'ʌabacha haju, s̄ii ham gaaimuata s̄irk'a nʌmjō naawai. 22 P̄aadē mʌ hiek h̄ur̄bat, p̄arag jaauk'im: Hēwandaman chadcha wajaug k'itʌm hōor d̄ai; pari h̄ichab hōrau hich higba haawain, ham d̄ai k'īir masi sierrʌm. Magua mag judionaan hich hiek h̄ʌk'aba harr k'ʌʌn d̄āijā s̄ii ham gaai par daúa hoobajim. Pari p̄arau h̄ʌk'atarr haawai hich garmuajā p̄aar d̄ai nem wajaug sim. Pari mag wajaug sim k'ap'ʌ hab mamʌ, hichiita hirua k'ōsi simjōta haju haai nʌm; magbamʌn p̄aran warm k'ʌʌnjō hirua hisegju. 23 Pari chadcha Hēwandamau mag ham hisegtarrjā hamau deeu h̄ʌk'ab k'aba h̄ʌk'ak'īin, Hēwandamau deeu ham higju. Magbaawai deeu hich hōork'a hat'aawai h̄uwaai chi papiu k'ōgk'atarrta s̄irk'api hat'amjō haju, mag hat'eejā hi jua t'eeg s̄iewai. 24 P̄aadē k'īirjubat: judionaan olivo chaar piu nenergjōta nʌm, Hēwandam hōor haawai; pari p̄aar judionaan k'abam k'ʌʌnan s̄ii olivo chi w̄e piujōta nʌm. Mamʌ mag nʌmta p̄achd̄eu h̄ʌk'atarr gaaimua j̄urr olivo chaar b̄ʌta t'aap'ēnaa hag hee s̄irk'api hat'amjō hajim, h̄ichab hich hōork'a

hawaag. Päär dāi magju haai k'aba narrta Hēwandamau magtarr k'ai, judionaan chará, hamachta mag olivo chaar piu nenergk'a nλnjō naawai, Hēwandamau deeu sūrka'aimλ sūrka'api hauju, hamach k'ōgk'atarr pōr gaaipai.

Hēwandamau t'um hagdaujō hōor dau haug k'aaugjem

²⁵ Cristo gaaimua k'odamna, pāachta t'ōnaa pāachdēuta judionaan k'āaijā k'apcha nλm ham hugua, warrgar k'augba haajerr hiekta pārag k'ap hapim k'ōsi chirλm. Hiin chadcha judionaan t'um k'abam mamλ Hēwandam hiek hλk'amaaugau t'āar t'eega t'λnλm k'λλnta hλrpai t'λnλm. Mamλ hamau jāg hλk'aba nλmλn, jāan judionaan k'abam k'λλn warrgarwe hich Hēwandamau jar hautarr k'λλnau t'umaa hλk'a nλm horapaita jāg t'λnλm. ²⁶ Mag hich Hēwandamau jar hautarr k'λλnau t'um hλk'a p'ōbaadeewaita maar meeun chi judionaanjā dāi hagjō hλk'a p'ōbaadēwi peerdatk'aju. Maar meeunau mag hλk'aju higwia, jōoi Isaiāau Hēwandam hiek p'ā sim gaai jaauiwai, “Jerusalén p'ōbōr heemuata woun hōbērju” ha sim, “maach peerdλ hauju. Maguata hewag pawijā maach chi Jacob chaaink'a nλm k'λλn maach pekau heemua maach peerdλ hauju” ha sim.

(Is. 59:20)

²⁷ Maimua hagjō hich Hēwandamau jōoi Jeremiegjā,

“Mλchdēu hag nawe ham jōoin dāi hiek'atarrjō mλchdēuta ham pekau chugpaapāijū” hajim, maar chi judionaan higwia.

(Jr. 31:33-34)

²⁸ Hisin maar meeun judionaan pōm sīi hamach garmuata Hēwandam dāi hiekk'ōr hau t'λnλm, maach peerdλajem hiek hamachdēu hiseg nλm gaaimua. Pari hamau mag nλm haig, jūr pāar hat'een wajaugta sim, mag hamau hiseg wai nλm gaaimuata hλu pārau hλk'a naawai. Pari hamau mag hich hiseg nλm hāba, Hēwandamau ham k'ōsinaa hagt'a hich hōork'a hauju k'ūrju sim, hich garmuata ham jōoinjā jar hautarr haawai. ²⁹ Wajapcharan Hēwandamau hichdēu nem deebarm chan tag k'echeu hauba, ni hich hiek'atarrjā deeu naspawi hichaaupapa haba sierrλm. ³⁰ Warrgarin chadcha pārau Hēwandamau jaaui sim hichaaurta nem wau wēnarrajim. Pari hīs jūr judionaanta warrgar pāar t'λnarrjō Hēwandam hichaaur t'λnaawai jūr hīs Hēwandamau hλu pāarta dau haug k'aug sim. ³¹ Pari mag hīs hamau Hēwandam hichaaur nem wau nλm hāba, hichiita mag hatag Hēwandamau pāar dau haug k'aug nλm hoowia hamachdēujā deeu hλk'am k'ōsi haju. Mag hamaujā pāar dēnjō hλk'abarm hedan chadau Hēwandamau hamjā dau haug k'augab k'aba dau haug k'augju. ³² Wajapcharan t'umaam k'λλnta Hēwandam hichaaur nem wau wēnarrλm gaaimua, ni hābjā hi dau na wajap'a sim haju k'abam; ni hābmuajā wir haigpai jāga hich wajaug paapāijujā k'augba sim. Pari Hēwandamau t'umaam k'λλnta mag wai simλn, judionaan wa judionaan k'aba hawiajā, hich garmuata t'um hagdaujō hōor dau haug k'augaagta mag wai sim.

³³Hēwandamta chadcha hōor dau haug k'augaag t'umaam k'ΛΛn dāi wajaap'a k'itΛm. Maach k'iirjug chan hi k'iirjug dāi barbam. Hichdēuta hōor peerΔ hawaag hag nawe waujujā t'um k'ap'Λ hajim. Hirua hōor dāi nem wauju k'iirju wai sim chan pōd hābmuajā jaaau hauba, ni hirua nem wau simjā k'augba haajem, jāgwi jāg waumaajē. Mag hābmuajā hi k'iirjug dāi barbaju higwia, Hēwandam hiek p'ā sim gaai jaauwai,

³⁴“K'aíu mΛg nΛm haig maach Pōr hΛgt'ar chiraajem k'iirjug k'ap'Λ sī”
ha sim.

“K'aíu hirig wawí hiek'amaju haai sī, hichdēuta k'apcha sim hawi” ha p'ā sim.

(Job 15:8; Is. 40:13)

Maimua,

³⁵“K'aíu hΛrcha hirig nem deewi sī, jūrr hag paar hajués hirig nem jēwaag” ha p'ā sim hagiö.

(Job 41:11)

³⁶Nem t'ΛnΛmΛn t'um hich dēnü, hichdēuta t'um hompaatarr haawai. Hīchab nem t'ΛnΛmΛn hi gaaimuata t'ΛnΛm, hichdēuta t'um wai dΛnaawai. T'umaam k'ΛΛnag hich t'ö hiek'amk'iirta magΛm nem t'um hompaatarr haawai hichta mΛg hatag pawiajā hich mag t'umaam k'ΛΛn k'āai hΛrpai sīerrΛm hiek'au.

Jāga Hēwandam hat'eepaita wēnΛrraju haai nΛ

12 ¹Cristo gaaimua k'odamnaan: Maguata hich jāg Hēwandamau maach dau haug k'aug paraa k'itΛmjö, muan pāragan pāach cha maach hiyΛΛ nΛmchata hidēu Hēwandamag hich dēnk'api hat'at ha chirΛm, hāba hi hat'eepai hichdēu k'ōsimjö wajaap'a nem wau wēnΛrraag. Magnaata hirig jēeu wēnΛrraju haai nΛm. ²Hoob sīi parhoobam k'ΛΛnau jāga wēnΛrraju haai nΛ ha jaaujemjö hamiet. Magju k'āai hidēu Hēwandamagta hichdēu k'ōsi simjö pāach k'iirjug wajaug paapibat, hichdēu pāachig nem waupi jaaau simta k'ap haag: wajaapcharan mag k'ai magan k'ani hi dau na wajaapcha sī ha k'ap'Λ nΛm dāi k'ani hirua k'ōsi sī ha k'ap'Λnaa hīchab jāgata nem hagcha wau wēnΛrraju ha k'ap haagma.

³Keena, Hēwandamauta mΛrΛg Cristo hiek jaaujem k'apitarr haawai pārāg magk'im: Hoob pāachta pāach k'apeen k'āaijā wajaug hachta nΛm ha k'iirjumiet. Mag k'āai hāba Hēwandamau k'iirjug dee simpierpaita hi hat'ee nemdam wauju haai nΛm k'ap, dich higju hawiajā nem hagchata jaaubat. ⁴Maach mor gayan chadcha nem k'iir k'apan k'iir pogk'e t'ΛnΛm. Mag t'Λnaawai nem k'iir pogk'eta waaudem. ⁵Maach hich Cristo hiek hΛk'a nΛm k'ΛΛnjā hich hagiöta t'ΛnΛm hīchab, k'apan. MamΛ mag k'apan t'ΛnΛm k'ΛΛnauta jūrr Cristo mor hābpai hompaa hau nΛmjö nΛm. Mag k'apan t'ΛnΛmta mag hi hiek hΛk'a nΛm gaaimua jūrr chik'am gaai sōpigk'a t'ΛnΛmjö nΛm. Mag naawai jūrr hagdaujō chik'am hiigjem.

⁶Mag k'apanaam k'Λar haawai maachdëu hΛk'atarr hiek gaaita huba paauk'amamk'iir Hëwandamau maachig hich jua t'eeg deejem, hichdëu k'öchagpierr hagjö k'iir pogk'e nem waumk'iir. Magua, hirua maachig hich hiekta jürr deelum k'Λanag jaaumk'iir hich jua t'eeg dee sim k'ai, magan mag jua t'eegau maachig k'iirjugdam barpibarmpierr hi hiek jaaju haai nΛm. ⁷Wa sï dich k'apeen juag hoomk'iir k'aijã hich jua t'eeg deetarr wai sim k'ai, magan ham juag hoom k'ösi hoobá. Sï chik'amnag hich hiek jaaumk'iir maestro k'aijã k'api sim k'ai, hi hiek jaau nΛm gaapai sísí. ⁸Höor wawiejem k'iirjug k'aijã pachig deetarr pach gaai wai sim k'ai, magan warag höorta wawinaa. P'atk'on hat'ee k'aijã hΛu Hëwandamau pach heeg hoowi sim k'ai, jürr höordam k'iir jäsensk'awi hamagjã deem k'ösi deebá. Chi hΛk'a durrum k'Λan hee chi pörk'amk'iir k'aijã hich jua t'eeg deetarr k'ai, magan wajak'ata hi p'idag waubá. Chik'am dau haug k'aug nΛm k'Λanjã, päachdëu höor dau haug k'aauwai honee habat.

Jãga haju haai nΛ maach chi Cristo hiek hΛk'a nΛm k'Λanau

⁹Chadchata päach k'apeen k'a k'ösi habat, sï ham k'iirpai k'aba. Nem k'aigbam hisegnaa nem wajak'am wau nΛm gaaipaita nΛisit. ¹⁰K'od hãbam k'Λanjö hagdaujöta päach k'apeen k'a k'ösinã, dich garmuata hΛrcha ham k'iirag heenã hagdaujö chik'am respetaabat, hamta dich k'ãai hΛrpai nΛm k'Λanjö.

¹¹Maach Pör Jesucristo hat'ee p'idk'aawai hoob k'usëuk'a p'idk'amiet. Magju k'ãai k'iir p'ip'iragta habat.

¹²Hëwandamau mΛg hatag maach hich haarcha p'ë hauju k'ap'Λ naawai warag honee naat. Cristo gaaimua päach dau haug wauju k'ap'Λ nΛmjã warag k'up'iita haudΛdΛt habat. Mag nΛm dΛi Hëwandamag jëeu nΛm chan hoob k'iir hok'oo jëeuba hamiet.

¹³MΛg Hëwandam hiek hΛk'a durrum gaaimua hi höork'a t'ΛnΛm k'Λanau nem hiigwai päachdëuchata hig nΛmjö habat, ham nem hig nΛmdam jöpk'aa haudeeg. Warpμua k'aijã bëewi päach haig k'ãyaag di jëeucheewai ham dΛi hö wajak'ap'Λ habat.

¹⁴Päach Cristo hiek hΛk'a nΛm gaaimua hörau k'aijã päach dΛi k'aigba haawai hoob ham t'öp hiek'amiet. Magju k'ãai warag ham köit Hëwandamagta jëeubat, Hëwandamau ham dΛijã hΛu hamk'iir.

¹⁵Cristo gaaimua dich k'odk'a t'ΛnΛm k'Λan honee haawai dΛi honee habat; wa jürr hãb k'aijã gaai machgau hök'iirjuu k'aijã hoowai dΛi gaai masi habat.

¹⁶Päach heepai sï chipar chipar haju k'ãai, maach Pör Jesucristo hat'ee nem wawaagjã nem par daúa hooba warag hi hãba habat. Hoob päachta dich k'apeen k'ãaijã hΛrpai haju hëk'amiet; magju k'ãai sï warag parhooba serbiibam k'Λanjöta habat. Hoob päachdëuta chik'am k'ãaijã hΛrpai k'ap'Λ nΛm ha k'iirjumiet.

¹⁷Chik'amnau päach k'aibag waauwaijã hoob hagjö ham k'aibag wauju k'iirjumiet. Magju k'ãai t'umaam k'Λan daar hãba nem wajak'am happaita wauju hëk'abat, hãbmuajã päach hëugar k'aigba hiek'am hugua.

18 Pãach garmua chan hoob dich k'apeen dāi k'iir haumiet. Magju k'āai sīi t'umaam k'ΛΛ dāi k'ōinaa wēnΛrrajuuta hēk'abat. 19 Hermanonaan, pãach dāi k'aigba harr jūrr hawi hoob pãach juata chik'am gaai na deemiet. Magju k'āai hidēu Hēwandamagta jūrr ham dāi hichdēu k'ap hapibat. Maglam higwia hichdēujā hich hiek gaai,

“Muata ham dāi mΛchdēu k'ap haju haai chirΛm” ha sim.

“Pãach dāi jāg nΛm paar hidēu mΛrΛgta deebat, muata ham gaai hoopik'im” ha sim Hēwandamau.

(Dt. 32:35)

20 Maimua hagjō,

“Pach k'a huk'urm woun k'āijā jāsōo k'itΛm hoowai wajak'a hi jāhogbapāi; wa hōbisi k'āijā k'itΛm k'ai, k'ūwagdam wa dōdam k'āijā dōpibapāi” ha sim.

“Pua mag wajak hich jāhogbapāiwai hich garmua pΛ dāi mag sierr k'iirjuwia,

‘Jāg mΛch dāi wajak'a hajuuta mua jāgjujā k'iirjuba jāg hi k'a huk'ur haajeebma’ hawi k'iir naaju” ha sim hīchab Hēwandam hiek gaai.

(Pr. 25:21-22)

21 Magua, chik'amnau hamach garmua pãach dāi k'aigba haawai hoob ham gaai hagjō hapāiju hawi ham dāi k'aigba hamiet. Magju k'āai warag pãach garmuata ham dāi haairaa habat.

Jāga haju haai nΛ t'et'emnaan dāi

13 1 MΛig heegar leinaan t'ΛnΛmΛn t'um hich Hēwandamauta mag k'apitarr k'ΛΛnau; hirua hΛdΛraa mag chi t'et'emnaan k'apiba harr k'ΛΛn chan chuk'um. Magtarr haawai maach t'umaam k'ΛΛnauta mΛg jēb gaai leik'anaa chi t'et'emk'a t'ΛnΛm k'ΛΛn hipierraa haju haai nΛm, hich Hēwandamauta hamag magpi siewai. 2 Magua k'ap'Λ habat: Har leinaanau jaau nΛm hichaaur haajem k'ΛΛnan, hich Hēwandamau mag leik'apitarr k'ΛΛn hichaaurta nem wau nΛm. Magua, chi mag nΛm k'ΛΛnan hichiita jerrba leinaan jua hāwatab k'aba hāwatju. 3 MΛg durr gobernaajem k'ΛΛn chan nem wajak'a wauujem k'ΛΛnag hamach hōgk'amk'iir k'aba, nem k'aigba wauujem k'ΛΛnag hamach hōgk'amk'iirta nΛm. Magua, pΛ ham dāi k'ōinaa chitam k'ōsi chirΛm k'ai, k'ajak'a chitá. Mag hamΛn pua nem wauuwaijā hamachdēujā hīchab pΛ higar nΛmjō pΛ chig habam, 4 hamagjā hīchab sīi pāar dāi hΛu hamk'iirta Hēwandamau mag gobernaapi siewai. Pari Hēwandamau mag ham jua t'eeg hapitarr sīi par naamk'iirpai k'aba harr haawai pΛΛta ham na nem k'aigba waumΛn, chadcha pua ham jua hōgk'aju haai sim. Hichiita hamau hamachdēu mas deēju hayaam k'ΛΛn gaai deeb k'aba deēju, magamk'iirta Hēwandamau ham p'ē wai siewai. 5 Magam huguata maachin hichiita chi t'et'emnaan hipierraa haju haai nΛm, mag nΛmjā sīi dich k'aibag waju k'iirjuwipai k'aba mamΛ. Wajakcharan Hēwandamau

magpi sim k'ap'ʌ naawaita mag ham hipleriara haju haai nʌm. ⁶Pāadē k'ūrjubat: ʔK'an jāgwia pārau gobiernoog impuesto p'aagjē? ʔHagjō hich Hēwandamau mag p'agju haai nʌm k'ap'ʌ hapi sēwai k'abá? Hichdēuta chi t'et'emnaanag pāar dāi wajap'a hamk'ūr p'idag deejewai hichiita hamau mag impuesto jēeuwajjā p'agju haai nʌm, Hēwandam hichaur hamaaugau.

⁷Magua, chi impuesto jēebarmʌg impuesto p'agbat; wa sīi ham respetaju haai k'āijā nʌm k'ʌʌn respetabat hagjō. Hamta chi t'et'emnaan haawai Hēwandamau hamag nem deepi jaau sim t'um deebat.

Jāg haju haai nʌ dich k'apeen dāi

⁸Hoob pāach k'apeen hiwiir hābam k'ʌʌnagjā dēbpaar paraa hamiet. Magarrau jūr hagdaujō dich k'apeen k'a k'ōsi haju k'ūrjugan chadau paraa habat. Chi magta hich k'apeen k'a k'ōsi simuan chadau chadchata Moiseeu ley p'ā pʌrr gaai jaau sim t'umaa hʌʌrk'a sim. ⁹Chi Moiseeu p'ā pʌrr gaai jaauwai, dich hōor k'abam dāijā k'apes hapiba, hōorjā t'ōopiba, nemjā jīgk'apiba, sīi chik'am nemjā dich dēn hapim k'ōsi haju haai k'aba nʌm ha jaau sim. Mama mag tag hagjō k'apan jaau sieb mama, mag t'ʌnʌmʌn sīi cha mʌchdēu jaau chirʌmjō, mag “Pach k'apeenjā daupii habá, hich jāg wir haig pachdēupai pach chig hapimap'a haajemjō” ha sim gaaimuata t'um hōbēr sim. ¹⁰Har chadcha dich k'apeen magta k'a k'ōsi simua chan bʌʌrjā ham dāi k'aigba hajujā k'ūrjuba haajem. Magua, mag dich k'apeen k'a k'ōsi nʌmuata tagam ley hich Hēwandamau deetarjā t'umaa hʌʌrk'a hōbēr sim.

¹¹Pari mag Hēwandamau jaau simjō wēnʌrraju haai nʌmʌn, ya Cristoou maach p'ē hawaan bēēju gayaa pam k'ap'ʌ naawaita mag wēnʌrraju haai nʌm. Maadēu k'ap'ʌ nʌm, mag hi bēēju hedan warr maachdēu mag maach peerdʌajem hiek hʌk'aawaim jaram k'āijā ya gayaata sim. Magua tag jāg sīi k'āi nʌmjōta wēnʌrraju k'aba nʌm. ¹²Mʌig heegar wēnʌrram haiguin hedau k'ēu t'ʌnʌʌ hawia hāspa hurum dēn deeu haardʌ hurumjōta sim. Pari mag chi hāspa hurumjō sim ha chirʌmʌn, ya Cristo bēēju gayaa sim higwiata mag chirʌm. Magua, hoob tag sīi k'īchag hee nem wau nʌmjō nem k'aigbam waumiet. Mag k'āai chadcha Cristoou mag pāach p'ē hawaan bēeimʌʌ sim k'ap hi hipleriara habat, ¹³chadcha hararag hee wēnʌrrʌm k'ʌʌnjō nem wajap'ata wawaag: nag pig k'aba, p'iesta hee dō nʌm k'ʌʌnjā k'a jōiba, parhoobam k'ʌʌn dāijā k'apes haba, dich k'apeen dāijā k'ūr hauba, ni chik'am nemjā dich dēn hapim k'ōsi k'aba. ¹⁴Magju k'āai warag Jesucristo nʌrraajerrjōta haju hēk'abat. Mag nʌm dāi hīchab hoob tag warr Cristo k'augba haajeewai nem waujerr wauju k'ūrjumiet.

Hoob pāach dēnjō hʌk'a durrum k'ʌʌn pāach wir haig jaaumiet

14 ¹K'odamnaan, pārag jaauk'im: Har Cristo hiek hʌk'a durrum pari hamachdēu nem wauju haai nʌ wa wauju k'aba k'āijā nʌm k'augbam gaaimua k'a t'ūumjō k'it'ēm k'ʌʌnau pāach dāi k'apeerk'am hiigwai hoob ham k'a hisegmiet. Hoob pāach dēnjō k'augba nʌm hawī magʌm gaaimua warag ham

däi hijëjêb hamiet. ²Mua pãrag mag chirAMAN magau: Pogk'a hõrau jaauwai nem t'um k'õju haai NAM haajem; pari hãaur k'ALANAU mag jaauwa haajem. Mua k'ap'Λ chirAM, hãaur k'ALAN Hëwandam hiek hamachdëu hãk'atar gaai hubΛ k'aba NAM gaaimua nemek modjä k'õba haajem, sïi parhooba juau wautarrta hõrau hamach hëwandam hawi hagAMAG jëeu narr nemek mod k'äijä k'õbaawai pekau haju hawi. ³Mag, nem t'um k'õwïajä, chi mag k'õ simua jürr parhooba nem k'õba haajem k'ALAN jaauju k'aba sim. Maagwai jürr chi parhooba nem k'õba haajem garmuajä parhoob k'oojem hëugar, “Jäguan nem k'õju k'abampata k'õ sierrAM” haju k'aba sim, mag nem parhooba k'õ sieb mama, Hëwandamau magAMjä higba hijä hichab hich chogk'a wai siëwai. ⁴Mag Hëwandam chogk'a simta, k'ant'ee pua hi jaau sï. Hï pΛ chog k'abam. Hich chi patronauta hich chog haawai jaauju haai sim, hãu sï wa hãu k'aba sï hirua nem wau sim. Mag siëwai maach Pör Cristota jua t'eeg siebahab, mag nem parhoob k'õ siëwïajä hich mag hubΛ hi wai NARRAG.

⁵Jürr deeum ejemplo pãrag jaauk'im: Hee pogk'a maach k'apeenau jaauwai, Hëwandamag jëeuju hed sim haajem; mag hedta hãrcha hirig jëeuju haai NAM haajem. Pari jürr hagjõ warm k'ALANAU mag k'aba, Hëwandamag jëwaagan parhoobam hed hawïajä t'um hich hagjõpai sim haajem. Pari jäiguin wajapcharan pua k'ïirjuawai chadcha magta haju haai sim k'ai, magan k'an gaaimuata magju haai NAMjä k'ap'Λ haju haai sï. ⁶Mag siëwai, parhoobam hed hawïajä, Hëwandam k'õsi haawai hirig jëwaag mag hedta hãrcha hãrka NAMAN magan hãu sim. [Pari mag hedpai k'aba, hed hëepierr Hëwandamag jëeuk'iinjä, hagjõ nem wajaug sim, hi k'õsi haawaita hirig jëeu naawai.] Hich hagjõta sim t'ach k'õ NAM haigjä: Chi parhooba k'õ simua Hëwandamag jëeunaata k'õMAN hãu sim, hich Hëwandamau hoowai hichig jëeunaata k'õ siëwai. Pari chi nem parhooba k'õba simuajä mag Hëwandamau k'õsi simjõ Haag hawiata mag k'õba simAN, magan hich hagjõ nem wajaug sim, hirua mag nemek k'õbahab mama deeum nem hichdëu k'õ sim paar hagjõ Hëwandamag hãu hajim haajeewai.

⁷Mag NAM haig maach chi hãk'a NAM k'ALAN k'ïirjug k'iet naawïajä maach t'umaam k'ALAN Hëwandam gaaimuata wëNARRAM. Magua, maach chan mag NAM haig sïi ya maach juau pawï NAM hawia, dich wëNARRAM haig wëNARRANAA dich t'õm haig t'õju k'aba NAM. ⁸Wajapcharan maach chi Cristo dënk'a NAM k'ALANTA mag heegar hiiu wëNARRAM haiguin, maachin maach Pör Cristoou jäga wëNARRAJU haai NΛ ha jaaujeewaita hãu chadcha hichdëu k'õsimjõ wëNARRAM; wa mee k'äijä mee NAMAN hichdëu meepibarm haigta meejem. Pari maachin monak'a naawia k'äijä wa meewia k'äijä, hichiita maach Pör Cristo dënk'a NAM. ⁹Mag maach hich dënk'a hawaagta Cristo meewi deeu hiiu p'iidAJIM, magbarmua hichta k'ëchwi durrum k'ALAN Pörk'anaa hichab hagt'a hiiu durrum k'ALAN Pörk'aag.

¹⁰Mag hichta chi Pörk'a simta, k'ant'ee pua pACH dënjõ hãk'a durrum k'ALAN jaaujë. Wa jägwi pua jäg ham k'a hisëemjõ haajë. ¿Pua k'augba sï, maach t'umaam k'ALANTA Cristo k'ïirp'ee DANNAUTk'aimaju, maach mag heegar haajeewai nem wautarr jaaumam maach jägAUCHA hãraag? Magua, maadëu dich k'apeen

jaaju k'aba nam, Cristoouta maach t'umaam k'alan jaaju haawai. ¹¹Maach Pör Cristoou maach dāi magju higwia, Hēwandamau hich hiek p'ā sim gaai,

“Cha ma hiek'a chiram hiek'au t'umaam k'alanta ma k'tiirp'ee kanieu t'ak'ök'ood t'alanmua chadcha malta Hēwandam charau haju” ha hiek'ajim hich maach Pör Hēwandamaucha.

(Is. 45:23)

¹²Hichdēucha magtarr haawai jāan chadcharau keena. Mag hedan maach t'umaam k'alanauta dichdēu nem waujerr t'um hichigchata jaumaju, dich hidamaucha.

Hoob pāach k'apeen pekau hee burripimiet

¹³Mag Cristoouta t'umaam k'alnag hichdēu k'ap jaumaju haawai maachdēu chan pöd dich k'apeen jaaju k'aba nam. Mag k'āai warag bālrijā dichdēu nem wau nam gaaimua dich k'apeen pekau waupijōōom nem chan waju k'aba nam. Magba hak'iin maach hoowia hagjō habaawai jürr chi parpemta maach gaaimua pekau waju. ¹⁴Mua machdēupai pārag mach jaauk'im: Ma chadcha hich maach Pör Jesús dēnk'a chiraawai mua wajak'a k'ap'ā chiram, sīi parhoobam nemek mod k'ō nam wa dö dö nam k'āijā bālrijā k'aigba k'aba sim. Pari hābmua k'āijā k'tiirjuawai mag nem parhooba k'ōbaawai Hēwandam na hich hārju sim k'ai, magan chadcha hichigpain k'aigba sim. ¹⁵Magua, Cristo gaaimua pach k'odk'a sim daar pua nem parhoobam k'oowai hirig hūu k'aba sim k'ai, hoob tag hi dak'tiir magam nem k'ōm. Magba hak'iin pua hirigjā k'ōpim k'ōsimjōta sim. Pari pua hi dāi mag sim haig, pua chadcha hi daupii k'abata wai sim. Pachdēu nem parhooba k'ō sim gaaimua hoob bigaam k'alanta pekau hee burriwi hok'oopim. Ham kōitpa hīchab Cristo meetarr haawai hamjā maadēu daupii haju haai nam, hok'oopimap'a. ¹⁶Pāach chi Hēwandam hiek pāachdēu hāk'atarr gaai huba nam k'alnau nem wau nam bālrijā k'aigba k'aba sim k'ap'ā hawiajā hoob huba k'aba nam k'alan daar parhooba nem waumiet. Magba hak'iin pāach gaaimua ham pekau waubaawai hōrau pāach jaaju. ¹⁷Wajakcharan Hēwandamag dich Pörk'api nam chan, sīi nem k'tiirpierr t'ach k'ō nam k'aba, ni nem k'tiirpierr dö namjā k'abam. Hēwandamag hadraa dich Pörk'api namān, hirua nem k'ōsimjō waunaa dich k'apeen dāijā k'ōinaa nam dāi hich Hēwandam Hak'aar gaaimua honee wēnarramaui. ¹⁸Mag Cristo hipierraa chadcha dich k'apeen k'a k'ōsi namān chadau Hēwandam daugjā hūuunaa hōraujā hīchab hūu hoo nam.

¹⁹Wajakcharan mag dichdēu nem wau nam gaaimua dich k'apeen dich dēnjō hāk'a durrum k'alnā t'umaa k'ōinaa wēnarrapijuuta hēk'aju keena, mag namua warag Hēwandam hiek gaaita t'ierr paauk'amaag. ²⁰Pari magba sīi warm k'alnau k'ōju haai k'aba nam haajem k'ōm k'ōchgaupai chan har hagt'a wajakpai huba k'aba k'it'ēm k'alan Hēwandamau peerda haauwai wajaug paatarra pekau waupibarmua sīi hārbap'āimjō hapimiet. Nem k'oojem nemen t'um wajak'a sīsidam. Hāba k'aigba simān, dichdēu nem k'ōbarm gaaimua jürr chik'am

pekau hee burрпи nλmta chadcha k'aigba hōbēr sim. ²¹Wajapcharan mag maach gaaimuata maachjō Cristo hiek hλk'a k'ērλmdam pekau hee burрпи sim k'ai, magan warag bλλrjā nemek k'ōba, nagjā dōba, ni parhooba nem waujujā k'aba nλm. ²²Pāar chi hubλ nλm k'λλnau parhooba pāachdēu nem k'ō nλm Hēwandam dak'iir k'aigba k'aba sim k'ap'λ naawiajā hoob sīi pāachjō hubλ k'aba k'it'ēem k'λλn dak'iirjā hidawaa hamiet. Magju k'āai sīi pāach k'iirjug heepaita mag k'ap'λ nλmjā wai nλisit. Hēwandamauta pārau nem wajak'a wau nλmjā k'ap'λ sībahaab. Har hichdēu nem waju haai sim hawi waubarmjā naspawi deeu dau merak jāgbarjim ha k'iirjuba nλm k'λλnta chadcha honee nλm k'λλnau. ²³Pari hajappai k'augba har hichdēu k'iirjuawai k'ōju k'aba sim ha simta k'ōmλn, hichdēupaita hich k'aibag wau sim, hichdēu k'iirjuawai mag k'ōju k'aba simta k'ō sīewai. Maadēu nem wau nλm Hēwandam dau na hλu k'aba sim k'āijā hanaa wauwain pekauta wau nλm.

Pach k'ōchagpierr nem wauba, bigaaum k'λλn hλu hamk'iirta nem waubá

15 ¹Mag maachdēu Hēwandam hiek hλk'atarr gaai chadcha hubλ nλm k'λλnauta jūr har maach k'āai k'a t'uumjō k'it'ēem k'λλndam chig hapimap'a haju haai nλm, sīi dichdēu k'ōchagpierr ham dak'iir hamau nem wauba haajem nemjā wauba, wa hamau k'ōba haajem nem k'āijā k'ōba. ²Mag sīi dichdēu k'ōchagpierr nem waju k'āai, dich k'apeenau k'ōsim nemta waju haai nλm, nem wajak'am, magλm gaaimua hamjā hλu nλm dλi warag Hēwandam hiek gaaita hubλ paauk'amamk'iir. ³Cristo mag jēb gaai narraawaijā sīi wir haig hichdēu nem k'ōsimpaita wauba haajeejim. Mag k'āai maach hλu wēnλrramk'iirta hōrau hich k'iircha k'aigba hiek'amaajerrjā higba, hich Hayau k'ōsi sierrjōta narrajim. Mag narrr gaaimua Salmos gaai jaau simjō,
hich Haai gaaimua jūr hich k'iirta hōrau k'aigba hiek'aajeejim.
(Sal. 69:9)

⁴Hēwandamau hich hiek p'ā sim gaai nawe jaautarran, maach p'it'urg wēnλrrawiajā mag hiek gaaimuata warag honeenaa magλmjā higba hāwat wēnλrramua hλu hich haar hōbērjujā k'ap hamk'iirta mag p'āpjjim. ⁵Hich Hēwandamauta mag maach p'it'urg haauwaijā magλm nem p'it'urmjā hλu maachig hāwaat k'ap'λ hapinaa honee hapiejeewai hirigta pāar kōit jēu chirλm, Cristo mag heegar hōor hee narraajerrjō dich k'apeen dλijā bibigag chuk'u hō hābata wēnλrramua ⁶t'umaam k'λλnauta hihāba maach Pōr Jesucristo Haai Hēwandamta t'ō hiek'amk'iir.

Judionaan k'abam k'λλnagpa maach peerdλajem hiek jaautarr

⁷Mag pāach hoowia t'umaam k'λλnag maach Hēwandamta t'ō hiek'amk'iir, pāach hee wir haigpaijā t'umaa hagdaujō dich k'apeen k'a k'ōsi habat, hich jāg Cristooujā maach k'ōsi harrjō. ⁸K'iir heyaa habat: Jesucristo mag jēb gaai bēetarran, Hēwandamau maach jōoinag hāb maach peerdλ haumk'iir pāiju ha jaautarr haawai, hich pierrum gaaimua chadcha Hēwandam hiek'a sējim ha k'ap hamk'iirta bēejim. Magua mua pārag jaau chirλm: Hi bēetarran, maach

chi judionaan hat'ee chadcha nem wajap'a wawaanta bëejim. ⁹Pari mag maach judionaan hat'eeapaijã k'aba, hĩchab Hẽwandamau judionaan k'abam k'ΛΛnpa dau haug k'augwi hich k'augpitarr haawai, hamagpa hĩchab hi t'õ hiek'amk'iirta bëejim. Mag hamaujã hi t'õ hiek'aju higwi, Daviujã hĩchab,
 “Judionaan k'abam k'ΛΛnau pΛ t'õ hiek'ap'õo t'ΛnΛm hee, muajã hĩchab pΛ t'õ hiek'anaa meuk'araupa pΛ t'umeuk'arju” ha p'ajim Hẽwandam hiek gaai.

(Sal. 18:49; 2 S. 22:50)

¹⁰Maimua Moiseeujã hagjõ,

“Judionaan k'abam k'ΛΛnjã judionaan d̄i t'um hãba honee habat” hajim.

(Dt. 32:43)

¹¹Maimua hich Daviupai deeu hũwaai,

“Durrpierram k'ΛΛnau p'õbõrpierr judionaan k'abam k'ΛΛnaujã maach Põrta t'õ hiek'abat” hajim.

(Sal. 117:1)

¹²Mag maach Põr higwia, Isafas k'ararraujã hĩchab,

“Isai chaain hewagam k'ΛΛn heemua hãb nemjũrjõ sũrk'a hõbõrbaadẽmta judionaan k'abam k'ΛΛn durrpierr nΛnΛidΛm k'ΛΛn Põrk'aju” hajim.

“Magbaawai hamachdẽujã hĩchab chadcha hiruata hamach wajap'a wai s̄isiju k'ap'Λ haju” ha jaaujim.

(Is. 11:10)

¹³Judionaan k'abam k'ΛΛn, maguata muan mag hichdẽu maach d̄i wajap'a hajujã k'ap'Λ hapiejem hag Hẽwandamagta pãar kõit jẽeu chirΛm, pãrau chadcha hãk'a naawai honee hapinaa k'õinaa nΛm d̄i warag mag hichdẽu maach d̄i wajap'a haju ha simta pãragjã hich Hak'arauta hãrcha k'iirjupimk'iir.

Pabloou mag hẽsap p'ã sim higwi jaautarr

¹⁴Cristo gaaimua k'odamnaa, mua k'ap'Λ chirΛm, machdẽu pãrag mag p'aju nawe pãrau chadcha pãach k'apeen d̄ijã hõ wajaugnaa, Hẽwandam d̄i hogdΛba wẽnΛrrajujã hathaba k'ap'Λnaa, hĩchab pãach k'apeen wawijujã chadcha pãrau k'ap'Λ nΛm. ¹⁵Pari magΛm hãba, hichiita mua pãrag mag p'ã deep̄i chirΛm, mach himeerba. Pari ma chan mag pãrau k'augba naawaijã k'abam. Mua mag pãachdẽu hoojem k'ΛΛn dẽnjõ p'ã deep̄i chirΛmΛn, ya pãachdẽu k'ap'Λm nemdamjã k'iir hok'oopimaaugauta mag jaau chirΛm, Hẽwandamau h̄u mΛ heeg hoowi ¹⁶Jesucristo chogk'apinaa judionaan k'abam k'ΛΛnag hich hiek jaauk'iirta mΛ jΛr hautarr haawai. Magtarr haawai mΛ p'idadan judionaan k'abam k'ΛΛnagta maach peerdΛajem hiek jaau nΛmΛu. Mag jaau chitΛmua h̄u hãk'api hat'aawai hich jãg Hẽwandamag ofrenda deejemjõ muajã mag chi hãk'amam k'ΛΛnta hirig dee chirΛm. Pari mua mag ofrendajõ Hẽwandamag dee chirΛm ha chirΛmΛn, Hẽwandamau ham haum k'õsi haaujem higwiata mag chirΛm, ya chi Hak'arauta hi hat'ee wajaug paa wai s̄iewai.

¹⁷Mag hiek'aju k'aba chirab mamΛ, Hēwandam hat'eem p'idag machdēu wau chiram higwian chadau, mΛ hiek'aju haai chiram, Jesucristo dēnk'a chiram gaaimua judionaan k'abam k'ΛΛnagpa h'lu hi hiekta jaau chiraawai. ¹⁸Sii parhoobam nem higwia chan mΛ hiek'abam; mamΛ machdēu mag jaau chitam gaaimuata h'lu Jesucristoou hamag Hēwandam hiek h'lk'apitarr paran chadau mΛ hiek'aju haai chiram. Mag hamau h'lk'atarran, hamachdēucha mua jaau chiram hūrwia mag machdēu jaau chitamjō hamach daar wajap'a chitam hootarr gaaimuata h'lu h'lk'ajjerram. ¹⁹MamΛ mag gaaimuapajjā k'aba, mag nam d'li h'ichab Hēwandam Hak'aar jua t'eegau mua hōor mor masim k'ΛΛn monaaunaa mepeenpa dau daau jar wērp chitamjā hamach daúa hootarr gaaimuapata h'lk'ajjerram. Mag jaau chitamuata maach peerdajem hiek Jerusalemua jaabaaderr Iliria durrām magwe jaauwi chiram. ²⁰Maguata mag maach peerdajem hiek jaau chitamΛn, hagt'a b'Λrjā Cristo higwia jaau nam hūrba haajem k'ΛΛn heepaita jaaju hēk'a chitam, ya chik'amnau jaauwia h'lk'a durrum k'ΛΛnagta deeu jaau chitam ham hugua. ²¹Hēwandamau hich hiek gaai jaauwai, warr b'Λrjā Cristo jaau namjā hūrba haajerr k'ΛΛnaujā hi hiek hūurwai k'ap'Λ haju ha sim; maagwai hich mak'ΛΛnauta hi hooju ha jaau sim h'ichab. Magua mua mak'ΛΛnagta mag jaau chitam haig, hich Hēwandamau jaautarr heeta hōbēr siebahab.

Pabloou hich Romaag maju jaautarr

²²Mag gaaimuata chadcha mua pōd pāar hoon maba sii par hiiupaita majujú haajeejim, mau hagt'a Cristo hiek hūrbam k'ΛΛnag jaaju pōoma t'Λnarr haawai. ²³Pari mau mach chiram durr ya t'um jaau p'ΛrdrΛbapāiawai h'isin chad maju haai chirsim. Mag nam d'li hag nawejā maju k'īirju chirarr haawai ²⁴Españaag mamuata pāar hoon mab k'aba hoon maju k'īirju chiram. Mua k'ap'Λ chiram, mag maach hāba honee naawia maigmua mΛ mam hedjā pārau mΛ juag hooju, h'lu España barmk'īir. ²⁵MamΛ nacha mΛ Jerusalemag mam, jam judionaan Cristo gaaimua maach k'odnaank'a t'ΛnΛm k'ΛΛnag nemdam deenau ham juag hoomjō hoon. ²⁶Maan, hermanonaan Macedoniapienau Acayapien d'limua hamach k'īrau p'atk'ondam jar p'iewi jam Jerusalén hermanonaan hap'ΛΛ k'it'eem k'ΛΛn hat'ee deep'li namΛu. ²⁷Mag deep'liju hap'ōbaaderrjā hamach k'īrauta deep'liju hap'ōbaadējim. Hamau k'īirjuawai, jam Jerusalemien d'li dēbpaar pōm namjōta nam haajem, warrcha hamachdēu Cristo hiek k'augwajjā maach hermanonaan Jerusalemienau jaau nam gaaimuata k'augtarr haawai. Magtarr gaaimua h'lu hamach peerdΛ naawaita, hamaujā jūrr hagdaujō haag hawi, nemdam dee namua ham juag hooju haai nam hawiata mag deep'liju hap'ōbaadējim. ²⁸Wajapcharan cha machdēu jaau chiramjō machdēucha mag p'atk'on k'apeenau jar p'ie wai nam deebat'uurwaita Españaag mamua pāar haig chiraimaju. ²⁹Mua k'ap'Λ chiram, mΛ pāach haar barimaawai maach t'umaam k'ΛΛn d'rrcha honee n'isiju, Cristoouta maach d'li h'lu haju haawai.

³⁰Hermanonaan, Hēwandam Hak'arau maach wir haigpajjā hagdaujō chik'am k'a k'ōsi hapinaa pāraujā mΛ dēnjō Jesucristo hiek h'lk'a naawai Hēwandamagta mΛ kōit jēebat. ³¹Mag pāachdēu hirig jēeuwai Judea durr Cristo hiek h'lk'aba nΛm k'ΛΛnag mΛ chig hapibata hirig jēebat. Magnaa mag p'atk'on judionaan k'abam k'ΛΛnau Jerusalenpien hat'ee deep'li nΛm mua harrumjā magΛm haba haum k'ōsi hamag haumk'iirjā jēebat. ³²Hēwandamau mag pārag jēeupi chirΛmjō hamΛn, magan pāar hoon maawaijā honeeta pāar haar barbaimaawai k'ōinaa chiraimaju, majā h'lu Hēwandamau pāar haar barpimΛn mamΛ. ³³MΛchdēujā pāar kōit jēeu chiraaajem, hich Hēwandam hōor k'ōinaa hapiejemuata pāachjā k'ōinaa wai siemk'iir.

Romapienag salud deep'itarr

16 ¹Keena, Cristo gaaimua maach h'lp'li Febe jōpcha pāar haar maju, pāar hoon; Cencrea p'ōbōrōm iglesia hee hirujā h'lu hōor juag hoojem. ²Jāg hermana pāach haar baarwai, tagam k'ΛΛn hagjō maach dēnjō h'lk'a nΛm k'ΛΛn d'li haajemjō hi d'lijā wajap'a habat. Hirua nemdam hiigwajjā t'um haudeebat. Magaag jāg hermanau h'lu d'lr̄rcha hōor juag hoowi sim; mΛ juagjā hirua hoojim.

³Hichab mΛ hermano Aquiloojā mΛ salud deebat maimua hi h'li Priscilaagjā hagjō. Jāk'ΛΛnau chadcha d'lr̄rcha mΛ juag hoowi nΛm, mΛg Cristo p'idag p'idk'a nΛm gaai. ⁴Hamau peer hamachta t'ōopijerram mΛ kōit. Magua chadcha mua hamag h'lu hajim haajem; mamΛ mΛch happaimuata mag h'lu hajimjā haba, judionaan k'abam k'ΛΛn iglesia hee t'umaam k'ΛΛnauta hamag h'lu hajim haajem mΛ kōit, mag h'lu peerd'awia maach Pōr Jesucristo hiek jaau chitΛm gaaimuata hamachdēujā hūrwi h'lk'atarr haawai. ⁵Jāg hermano Aquilo di haig culto wawaag hermanonaan podpaajem k'ΛΛnagjā hagjō mΛ salud deebat. MΛ k'apk'ΛΛn wajap'am Epenetoogjā salud deebat. Hichta Asia durr nacha Cristo hiek h'lk'ajim. ⁶Mariaagjā salud deebat, jāg h'li chadcha hathaba maach Pōr Cristo hat'ee pāar hee p'idk'awi sim. ⁷MΛ durram k'ΛΛn Andrónico Junias d'li jam pāach haar nΛm k'ΛΛnagjā salud. Jāk'ΛΛn mΛ k'apeen hajim hāba cárcel deg naajeewai. Jesucristoou jar hautarr k'ΛΛnau hoowajjā hamau maach Pōr Cristo hat'ee p'idag wau nΛmjā h'lu hoojem. Hamau mΛ k'āai na Cristo hiek h'lk'ajerram.

⁸MΛ salud deebat hichab Cristo gaaimua mΛ k'apk'ΛΛn chi wajap'am Ampliatoog. ⁹Mag Cristo hiek jaau nΛm gaai maach k'apeer Urbanoogjā salud; maimua Estaquiigjā hagjō; mua hi daupii chitΛm. ¹⁰MΛ salud deebat Apeleeg, p'it'urg haauwajjā h'lu Cristo gaaita warag hubΛ k'itaajem. T'um Aristóbulo degam k'ΛΛnagjā hichab mΛ salud deebat. ¹¹MΛ durram woundam Herodión haajemΛgjā salud deenaa Narciso di haiguim k'ΛΛn hichab maach Pōr Cristo hiek h'lk'a nΛm k'ΛΛnagjā mΛ salud deebat. ¹²Trifenaagjā mΛ salud deenaa Trifosaagjā deebat. Hamjā hichab maach Pōr Cristo hat'eeta p'idk'a durraajem. Hāa, maimua Cristo gaaimua maach h'lp'li Persidaagjā salud; hijā hichab mua daupii chitΛm d'lr̄rcha maach Pōr Cristo p'idag gaai p'idk'a k'itaawai. ¹³Rufoogjā salud. Hijā hichab maach Pōr Cristo hat'ee hich p'idk'a sim gaaimua

t'ār'p'oo sījem. Maimua hi hādagjā hagjō mλ saluddam deebat. Wajapcharan muajā hīchab mλch hādjōta hi jāsene wai chitām, hichdēujā hīchab mλ hich chaaijō haajeewai. ¹⁴Salud deebat Asincritoog, Flegontee, Hermeeg, Patrobaag, Hermaag maimua tagam hermanonaan ham dāi nλm k'λλnagjā hagjō mua salud deepāi chirām. ¹⁵Mλ salud deebat hīchab Filologoog maimua Juliaagjā hagjō, Nereoog maimua hi hāp'āigjā hagjō, Olimpaag maimua t'um tagam k'λλn maach hermanonaan ham haig nλm k'λλnagjā hagjō mλ salud deebat.

¹⁶Cristo gaaimua pāach t'um hāba k'odk'a t'ānaawai hagdaujō dich k'apeen k'a k'ōsi saludaabat. Mau iglesiapierr hermanonaan Cristo hiek hāk'a durrum k'λλnau hamach t'umaam k'λλnau pārag salud deepāi nλm.

¹⁷Hermanonaan, mλch k'īir hok'ooju nawe pārag jaaum hig chirām, mλ hiek hūrbat: Jāg Cristo hiek jaaun nλm hanλmjā nacha pāachdēu hūrtarrjōjā k'aba sī warag hag chaurta jaaun wēnλrrām gaaimua pāachjā hamachjō hok'oopijjuuta hēk'a nλm k'λλn dāi k'īir k'ap'λ habat; jāgλm k'λλn dāi chan hoob k'apeerk'amiet.

¹⁸Jāg nλrrjēem k'λλn chan chadcha maach Pōr Jesucristo hat'ee p'idk'am k'ōsi haawaita mag wēnλrraba, sī hamach k'ōchagpierr nem waum k'ōchgaupaita jāg nλrrjēem. Haman chadcha nem hiek'aa k'aug k'īir hee bēbēdōmjō nem jaaun sierrjēem, pari mag wēnλrrāmλn sī hōor k'īirjug meraam k'λλndam himeraa k'ūguraagpaita jāg nλrrjēe haajem. ¹⁹T'umaam k'λλnau k'ap'λ nλm, pārau chadcha Cristoou k'ōsi simjō hi hipierraata nem wauujem. Maagwai mλ honee chirām. Mamλ pλaba mua mag chirām: Nem wajap'am wawaagan chadcha nem k'īirjug k'augta habat; pari nem k'aigbam wawaag chan sī warag wauju k'augba dau meraamjōta habat. ²⁰Pārau magta hamλn, mag parhoob nem jaaun sierrjēem k'λλnau hamach k'īirjug pāach hee jaaucheewajjā, Hēwandam maach k'ōinaa hapiejemuata pārag ham hiek hāk'apiba habarmua chi mepeer Satanás mag hōrag sēuk'a nem jaaupiejemjā pārag bλλu hō jāt'ag deebarmjō haju. Maach Pōr Jesuu pāar dāi hλu hamk'īir mua pāar kōit jēeu chiraaajem.

²¹Hīsin chad deeu pārag maach salud jawaagpam. Mλ k'apeer Timoteo mλ dāi hogdλba p'idk'a k'itaajemuajā pārag salud deepāi sim; maimua mag tag hīchab Lucioou, Jasonau maimua hagjō Sosipaterraujā salud haajem; hamach mλk'λλn mλ dāi durr hābam durram k'λλnau.

²²Keena, muajā pārag saluddam deepāi chirām, mλchdēujā pāach dēnjō hīchab maach Pōr Cristo hiek hāk'ajeewai. Pabloou mag hēsap gaai pārag jaaupāi sim t'um muata p'ājim. Mλ t'ār Tercio haajem.

²³Jōoi Gayooujā hīchab pārag salud haajem. Mλλn hi di haigta chiraaajem. Culto wawaagjā hich mag degta hōor biirdλajem, hi deg. Jōoi Erastoou hīchab pārag salud haajem, mag p'ōbōr heem chi tesorerou. Maimua hābmiecha hermano Cuartooujā hīchab pārag salud deepāi sim.

Pabloou Hēwandamta t'ō hiek'api jaautarr

[²⁴Hayoo keena. Magdampai hajim pārag jaaum hig chirarr. Maach Pōr Jesucristoou pāar t'umaam k'λλn dāi hλu hamk'īir, maumua marau pāar

kōit jēu durraajem.] ²⁵MΔg maach peerdΔajem hiek hich Jesucristo higwia mua jaau chirΔm gaaimua Hēwandamau pāar hubΔ hapiju, hich hiek gaai jaau simjō. MΔg judionaan k'abam k'ΛΔnpa peerdΔju hiek'an, warrgar hich Hēwandamau mΔg durr hompaaju nawe hichdēu ya k'īirju wai sīejim. Pari magtarrta warrgar hich hi jaaumienag jaauwajā warre dawaa jaauba, ²⁶hīsta hich hag hiekpai wajaapcha hōrag k'ap hapibarm. Magtarr haawai hīsta chadcha t'um durрпиerram k'ΛΔnag mag maach peerdΔajem hiek jaupi sim, hich hiek hāk'anaa hich hipierraa wēnΔrramk'īir.

²⁷Hēwandam hich happai sīerrΔmta maadēu t'ō hiek'aju haai nΔm, hichdēuta maach Pōr Jesucristo gaaimua maach peerdΔ hautarr haawai.

Hīsin chad tag jaauju chuk'u chirΔm, magdampai hajim. Hayoo keena,
Pablo